

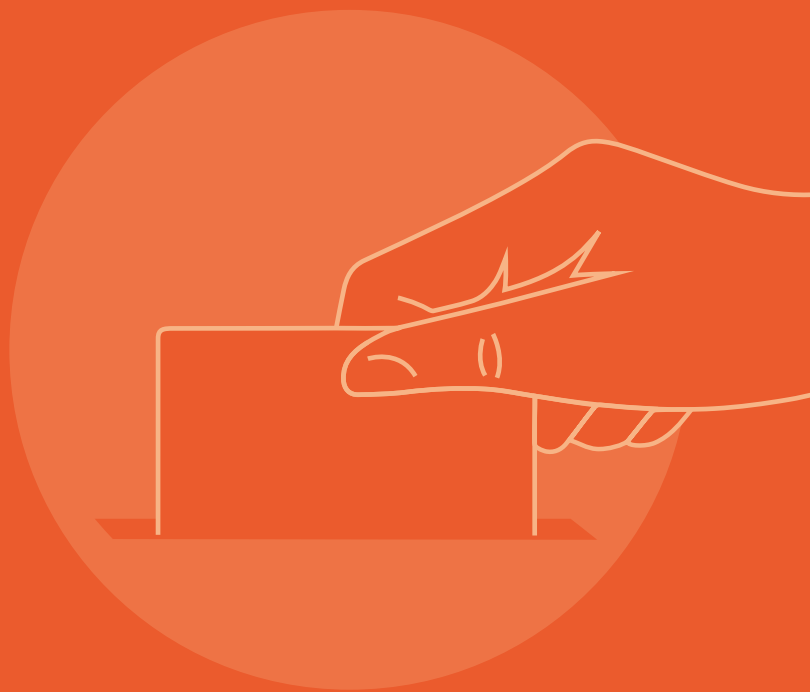
2024

PRESIDENTVALET OCH
EUROPAPARLAMENTSVALET

4

VALANVISNINGAR

Förhandsröstning på ett allmänt
förhandsröstningsställe i hemlandet

OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

VAALIT
VAL

VALANVISNINGARNA FÖR VAL SOM FÖRRÄTTAS 2024

Justitieministeriet utfärdar med stöd av 10 § i vallagen (714/1998) för vederbörande valmyndigheter följande valanvisningar för presidentvalet den 28 januari 2024 och för europaparlamentvalet den 9 juni 2024. Valanvisningarna gäller fr.o.m. den 1 november 2023 t.o.m. den 30 juni 2024.

Valanvisningar

- Nr. 1: Kommunala centralvalnämndens uppgifter
- Nr. 2: Valnämndens uppgifter
- Nr. 3: Förhandsröstning på en anstalt
- Nr. 4: Förhandsröstning på ett allmänt förhandsröstningsställe i hemlandet
- Nr. 5: Hemmaröstning
- Nr. 6: Förhandsröstning utomlands
- Nr. 7: Valkrets-nämndens uppgifter

Helsingfors den 20 oktober 2023

Valdirektör

Arto Jääskeläinen

Specialsakkunnig

Laura Nurminen

Besöksadress
Södra esplanaden 10
HELSINGFORS

Postadress
PB 25
00023 STATSRÅDET

Telefon
02951 6001

Fax
09 1606 7730

E-post
justitieministeriet@om.fi

Julkaisija: OIKEUSMINISTERIÖ
Utgivare: JUSTITIEMINISTERIET

Teksti: Oikeusministeriö
Text: Justitieministeriet

Paino: Grano Oy, 2023
Tryckning: Grano Oy, 2023

Innehåll:

1. ALLMÄNT OM VALET 2024	5
2. KOMMUNALA VALMYNDIGHETER	8
2.1 Allmänt	8
2.2 Valmyndigheternas behörighet, jäv och ansvar	8
3. VALFÖRRÄTTARE VID FÖRHANDSRÖSTNINGEN	10
3.1 Förordnande av valförrättare	10
3.2 Vem kan förordnas till valförrättare?	10
3.3 Antalet valförrättare	11
3.4 Förhinder	11
3.5 Valobservatörens rätt att närvara	11
3.6 Valförrättarens uppgifter i huvuddrag	11
4. FÖRHANDSRÖSTNING	13
4.1 Tiden för förhandsröstningen	13
4.2 Tillkännagivande av förhandsröstning	14
4.3 Praktiska arrangemang på förhandsröstningsstället	15
4.4 Förrättning av förhandsröstningen	25
4.5 Bistående av väljaren	45
4.6 Upprätthållande av ordningen	46
4.7 Insändande av ytterkuverten till den kommunala centralvalnämnden	48
4.8 Förvaring och återställande av valmaterialet	50
5. ÖVRIGA ANVISNINGAR	52
5.1 Justitieministeriets valwebbplats	52
5.2 Myndigheten för digitalisering och befolkningsdatas jour som gäller rösträttsregistret ..	52
5.3 Justitieministeriets servicenummer för väljarna	52
5.4 Kontaktuppgifter	53

Bilagor:

BILAGA 1: Vissa tidsfrister i presidentvalet 2024 och Vissa tidsfrister i Europaparlamentsval 2024	54
BILAGA 2: Följebrevsblankett (med kvitteringsanteckning)	70
Följebrevsblankett (utan kvitteringsanteckning)	71
BILAGA 3: Meddelandekort	72
BILAGA 4: Valkuvert	74
BILAGA 5: Ytterkuvert	75
BILAGA 6: Förteckning över dem som röstat	76
BILAGA 7: Blankett för kvitteringslista över ytterkuvert	78
BILAGA 8: Justitieministeriets instruktioner till väljaren om röstningsanteckningen	79
BILAGA 9: Checklista för röstningsställets tillgänglighet	80

Till läsaren

Välkommen till ditt viktiga uppdrag i valet! Ditt uppdrag är ansvarsfullt, men vallagen, den här anvisningen samt utbildningen ger dig all information du behöver.

Börja med att bekanta dig med vallagen, till exempel genom att skriva ut det på papper till dig själv på adressen <https://finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1998/19980714>. Bekanta dig noggrant med den och ha den till hands när du sköter ditt uppdrag.

Hur förhandsröstningen går till beskrivs i detalj i 5 kap. (46-66 §) i vallagen. Hur röstningen går till på valdagen beskrivs i detalj i lagens 6 kap. (67-83 §). Om du arbetar med granskning av förhandsröstningshandlingar ska dessutom bestämmelserna om brevröstning i 5 a kap. i vallagen tillämpas. Var uppmärksam på 184-186 § i vallagen, eftersom dessa bestämmelser gäller dina skyldigheter när du sköter valuppdrag. Bestämmelser om presidentvalet finns i 10 kap. i vallagen och om Europaparlamentsvalet i 12 kap. i samma lag.

När du har studerat vallagens bestämmelser om ditt uppdrag, läs den här anvisningen för att få ytterligare information.

På valmyndigheternas verksamhet tillämpas dessutom kommunallagen (410/2015) och förvaltningslagen (434/2003). Principerna för god förvaltning gäller också valmyndigheter. Det innebär t.ex. att du som valmyndighet ska sköta dina uppgifter utan att diskriminera någon och betjäna dem som röstar på ett korrekt och vänligt sätt. Det bästa sättet att få råd om tolkningen av kommunallagen är att kontakta Kommunförbundets jurister.

Valpoolen, justitieministeriets databank för valmyndigheter, finns på adressen www.vaalit.fi/sv/valpoolen. Valpoolen fungerar som en materialbank där valmyndigheterna kan hitta information om vilka myndigheter som ansvarar för de olika områdena av valarrangemangen, samlade anvisningar om val och förslag på hur man kan gå till väga i olika situationer i samband med valberedskapen.

Innan denna anvisning publicerades har justitieministeriet skickat ett brev till kommunerna (2.6.2023). Brevet finns också på webbplatsen valfinland.fi. Brevet innehåller bland annat anvisningar om hur röstningsställena ska väljas och utrustas samt om jäv och behörighet för valmyndigheter.

Ha alltid vallagen och denna anvisning till hands när du sköter dina uppgifter, så har du svaren på de flesta frågor inom räckhåll.

Eftersom två val förrättas år 2024, presidentvalet och Europaparlamentsvalet, är dessa valanvisningar gemensamma för båda valen. Spara alltså denna anvisning efter presidentvalet också för Europaparlamentsvalet.

1. ALLMÄNT OM VALET 2024

Presidentvalet 2024

Valet av republikens president (presidentvalet) förrättas söndagen den 28 januari 2024. Förhandsröstning ordnas i Finland den 17–23 januari 2024 och utomlands den 17–20 januari 2024. Ombord på finska fartyg som befinner sig utomlands kan förhandsröstningen dock inledas redan den 10 januari 2024.

Det eventuella andra valet (andra omgången) i presidentvalet förrättas söndagen den 11 februari 2024. Förhandsröstning vid det andra valet ordnas i Finland mellan den 31 januari och 6 februari 2024 samt utomlands vid finska beskickningar och ombord på finska fartyg mellan den 31 januari och 3 februari 2024.

Europaparlamentsvalet 2024

Europaparlamentsvalet förrättas söndagen den 9 juni 2024. Förhandsröstning ordnas i Finland mellan den 29 maj och 4 juni 2024 och utomlands mellan den 29 maj och 1 juni 2024. Ombord på finska fartyg som befinner sig utomlands kan förhandsröstningen dock inledas redan den 22 maj 2024.

Vallagstiftning

Bestämmelser om förrättande av presidentval finns i 54 och 55 § i grundlagen samt i vallagen (714/1998; <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1998/19980714>).

Bestämmelser om förrättning av Europaparlamentsval finns i EU:s valakt (akt om allmänna direkta val av ledamöter av Europaparlamentet, 76/787/EKSG, EEG, Euratom) och i vallagen.

Valmyndigheterna ska utöver denna anvisning även noggrant sätta sig in i den lagstiftning som gäller valet. Valanvisningarna är endast avsedda att precisera de förfaranden som föreskrivs i lagen.

Rösträtt och valbarhet

I 14 § 1 mom. i grundlagen föreskrivs det om rätten att rösta i presidentval. Röstberättigad vid presidentval är varje finsk medborgare som fyller 18 år senast på valdagen vid det första valet. Röstberättigade vid presidentvalet 2024 är således finska medborgare födda den 28 januari 2006 eller tidigare. De röstberättigade är desamma vid det första och det andra valet.

I 14 § 2 mom. i grundlagen föreskrivs det om rätten att rösta vid val till Europaparlamentet. Röstberättigade vid Europaparlamentsvalet 2024 är finska medborgare födda den 9 juni 2006 eller tidigare samt medborgare i andra EU-medlemsstater som har anmält sig till Finlands rösträttsregister i enlighet med vallagen.

Bestämmelser om valbarhet i presidentval finns i 54 § 1 mom. i grundlagen och bestämmelser om valbarhet i val till Europaparlamentet i 164 § i vallagen.

Rösträttsregister och meddelandekort

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata upprättar ett rösträttsregister för presidentvalet och Europaparlamentsvalet i vilka införs varje person som enligt uppgifterna i befolkningsdatasystemet är röstberättigad i dessa val.

I registret införs beträffande varje röstberättigad de uppgifter som avses i 18 § i vallagen och för Europaparlamentsvalets del också de uppgifter som avses i 19 § 2 mom., sådana de är i befolkningsdatasystemet fredagen den 8 december 2023 klockan 24 för presidentvalets del och fredagen den 19 april 2024 före kl. 24 för Europaparlamentsvalets del. Samma rösträttsregister används vid det första valet i presidentvalet och det eventuella andra valet i presidentvalet.

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata utarbetar för var och en som införts i rösträttsregistret ett meddelande om rösträtt (meddelandekort) och sänder det till alla väljare vilkas adress är känd. Om väljaren har tagit i bruk tjänsten Suomi.fi-meddelanden, sänds rösträttsanmälan elektroniskt. För presidentvalets del upprättas för varje person som införts i rösträttsregistret två meddelandekort som sänds samtidigt senast torsdagen den 4 januari 2024. Det ena meddelandekortet är för det första presidentvalet och det andra för det eventuella andra valet. I fråga om Europaparlamentsvalet sänds meddelandekortet senast torsdagen den 16 maj 2024.

Till meddelandekortet bifogas en förteckning över de allmänna förhandsröstningsställena som finns inom väljarens valkrets samt deras adresser och öppettider.

Röstning

Väljarna kan rösta antingen på förhand eller på valdagen. Rösträtten får inte utövas via ombud.

Väljaren kan rösta på förhand

- 1) på vilket som helst av de allmänna förhandsröstningsställena som avses i 9 § 1 mom. 1 och 2 punkten i vallagen i hemlandet eller utomlands. Dessa förhandsröstningsställena publiceras på webbplatsen www.valfinland.fi, eller
- 2) på en sådan anstalt som avses i 9 § 1 mom. 3 punkten i vallagen, om väljaren är intagen eller fullgör beväringstjänst eller frivillig militärtjänst för kvinnor vid denna, eller
- 3) ombord på ett sådant finskt fartyg som avses i 9 § 1 mom. 4 punkten och som befinner sig utomlands, om väljaren hör till fartygets personal, eller
- 4) på vissa villkor i sitt eget hem enligt vad som föreskrivs om hemmaröstning i 9 § 2 mom. i vallagen, eller
- 5) per brev, om väljaren bor eller vistas utomlands under hela förhandsröstningsperioden och på valdagen.

På valdagen får väljaren rösta enbart inom det röstningsområde (på det röstningsställe) som har antecknats för väljaren i rösträttsregistret och som anges i meddelandet om rösträtt som skickats till väljaren. Röstningen på valdagen förrättas mellan klockan 9 och 20 i varje kommun röstningsområdesvis.

2. KOMMUNALA VALMYNDIGHETER

2.1 Allmänt

Presidentvalet och Europaparlamentsvalet år 2024 förrättas i kommunerna av följande valmyndigheter. Med undantag av centralvalnämnden tillsätts valmyndigheterna separat för presidentvalet och Europaparlamentsvalet:

- centralvalnämnden i kommunen,
- valnämnden,
- valbestyrelsen,
- valförrättarna på de allmänna förhandsröstningsställena,
- valförrättaren vid hemmaröstning och
- valbiträdena vid röstningsställena på valdagen.

2.2 Valmyndigheternas behörighet, jäv och ansvar

Enligt 9 a § i vallagen ska valmyndigheterna sköta sitt uppdrag opartiskt. För att stödja denna allmänna bestämmelse har man i vallagen bestämt om vissa begränsningar för vem som är behörig att vara valmyndighet och uttryckligen nämnt om hur bestämmelserna om jäv i 27–30 § i förvaltningslagen (365/2003) tillämpas på valmyndigheternas arbete.

2.2.1 Begränsningar som gäller behörighet

Ett partis eller en valmansförenings valombud får inte vara medlem eller ersättare i centralvalnämnden.

En kandidat får inte vara medlem eller ersättare i valnämnden.¹

Valförrättare vid ett allmänt förhandsröstningsställe får inte vara:

- en kandidat och inte heller
- kandidatens make eller maka², barn, syskon eller förälder.

En medlem eller en ersättare i valbestyrelsen får inte vara:

- en kandidat och inte heller
- kandidatens make eller maka, barn, syskon eller förälder.

1 Samma begränsning gäller eventuella biträden som valnämnden anlitat enligt 16 § 2 mom. i vallagen.

2 Med makar avses äkta makar samt personer som lever i äktenskapsliknande förhållanden eller i registrerade partnerskap.

Valförrättare för hemmaröstning får inte vara:

- en kandidat
- och inte heller kandidats make eller maka, barn, syskon eller förälder.

Ett valbiträde på ett röstningsställe på valdagen får inte vara:

- en kandidat och inte heller
- kandidats make eller maka, barn, syskon eller förälder.

En allmän begränsning som gäller behörighet är att valmyndigheten inte kan vara en omyndig person (en person som inte har fyllt 18 år eller som förklarats omyndig).

2.2.2 Tillämpning av bestämmelserna om jäv på kommunala valmyndigheter

Med jäv avses en sådan situation där en opartisk handläggning kan äventyras på grund av förhållandet mellan handläggaren och det ärende som behandlas eller en part i ärendet.

Jävsgrunderna uppräknas i 28 § i förvaltningslagen. En jävig person får inte delta i eller vara närvarande vid handläggningen av ärendet. En person som är jävig ska själv meddela att han eller hon är jävig. Om jäv för medlemmar i ett kollegialt organ beslutar organet i fråga. En ojävig tjänsteman ska utan dröjsmål förordnas i en jävig tjänstemans ställe.

Enligt vallagen ska jävsbestämmelserna i förvaltningslagen tillämpas på:

- medlemmar och ersättare i centralvalnämnden.

Jävsbestämmelserna i förvaltningslagen tillämpas inte på:

- medlemmar och ersättare i valnämnden³,
- medlemmar och ersättare i valbestyrelsen,
- valförrättare på de allmänna förhandsröstningsställena,
- valförrättare vid hemmaröstning eller
- valbiträdena vid röstningen på valdagen.

2.2.3 En valmyndighets ansvar

I 185 § i vallagen föreskrivs att om en medlem i den kommunala centralvalnämnden, valnämnden eller valbestyrelsen eller en valförrättare eller någon annan person i egenskap av valmyndighet enligt vallagen försummar sina skyldigheter, ska han eller hon straffas såsom tjänsteman för tjänstebrott.

³ och inte heller på sådana eventuella biträden som avses i 16 § 2 mom. i vallagen (se även fotnot 2).

3. VALFÖRRÄTTARE VID FÖRHANDSRÖSTNINGEN

3.1 Förordnande av valförrättare

Arrangemangen kring röstningen på ett allmänt förhandsröstningsställe i hemlandet sköts av valförrättare.

Centralvalnämnden ska skriftligen förordna valförrättare till de allmänna förhandsröstningsställena.

3.2 Vem kan förordnas till valförrättare?

I vallagen ställs inga särskilda behörighetsvillkor för en valförrättare. Till valförrättare kan således i princip förordnas vem som helst som är kapabel att utföra uppgiften och som har fyllt 18 år. Den som är uppställd som kandidat i valet får dock inte vara valförrättare, och inte heller en kandidats make eller maka, barn, syskon eller förälder.

Valförrättarna ska ha tillräckliga språkkunskaper enligt vad som föreskrivs om de språkliga rättigheterna i språklagen (423/2003) samt inom samernas hembygdsområde i samiska språklagen (1086/2003).

Vid ett förhandsröstningsställe i en tvåspråkig kommun har var och en rätt att använda antingen finska eller svenska. I dessa kommuner ska centralvalnämnden se till att det på förhandsröstningsstället alltid finns närvarande minst en valförrättare som talar finska och en valförrättare som talar svenska, och att de andra valförrättarna vet vilka dessa personer är. Om inte alla valförrättare på förhandsröstningsstället kan både svenska och finska, är det bra att förse valförrättarna med skyltar eller motsvarande (t.ex. med texten "Jag talar också svenska" eller "Minä puhun myös suomea"), så att den röstberättigade vid behov kan välja valförrättare utgående från detta.

Centralvalnämnderna i Enontekis, Enare, Sodankylä och Utsjoki kommuner ska på motsvarande sätt se till att väljarna kan använda finska eller samiska på förhandsröstningsstället.

3.3 Antalet valförrättare

På vart och ett allmänt förhandsröstningsställe i hemlandet ska minst två valförrättare vara samtidigt närvarande hela den tid som förhandsröstningsstället är öppet för röstning. Valförrättarens uppgifter får inte ges i uppdrag åt någon annan. Det är möjligt och rentav rekommendabelt att förordna fler än två valförrättare till ett förhandsröstningsställe. Att tillräckligt många valförrättare förordnas är viktigt också med tanke på eventuella sjukdomsfall och motsvarande situationer. Till ett förhandsröstningsställe kan till exempel förordnas åtta valförrättare, varav fyra förordnas till egentliga valförrättare och fyra till deras ersättare.

3.4 Förhinder

Om en valförrättare är förhindrad att utföra sitt uppdrag, t.ex. på grund av sjukdom, ska han eller hon omedelbart underrätta den andra valförrättaren på förhandsröstningsstället och centralvalnämndens sekreterare om detta. Centralvalnämndens sekreterare förordnar utan dröjsmål en av ersättarna till förhandsröstningsstället.

3.5 Valobservatörens rätt att närvara

I 184 § 2 mom. föreskrivs om en befullmäktigad valobservatörs rätt att vara närvarande när valmyndigheter utför sina uppgifter. Rätten att närvara gäller därmed utöver möten även valmyndigheternas övriga verksamhet.

3.6 Valförrättarens uppgifter i huvuddrag

Valförrättaren på förhandsröstningsstället ska

- 1) förbereda förhandsröstningsstället för röstning,
- 2) se till att det på förhandsröstningsstället finns tillräckligt med förhandsröstningshandlingar och tillbehör samt valbås och valurnor (om sådana används) och förvara dessa noggrant under hela förhandsröstningsperioden,

- 3) se till att det på förhandsröstningsstället finns tillräckligt med kungörelser och meddelanden, av vilka väljarna får information om den närmare ordningen vid röstningen,
- 4) se till att förhandsröstningen förlöper som den ska,
- 5) övervaka ordningen på förhandsröstningsstället,
- 6) på begäran fungera som valbiträde,
- 7) efter varje förhandsröstningsdag se till att ytterkuverten utan dröjsmål sänds till respektive kommunala centralvalnämnd, samt
- 8) se till att oanvända valhandlingar, de förteckningar som eventuellt ska föras över väljarna, valstämplarna och valbåsen och eventuella valurnor efter förhandsröstningen återställs till centralvalnämnden.

Valförrättarna kommer sinsemellan överens om hur och med vilken arbetsfördelning dessa uppgifter sköts på varje förhandsröstningsställe.

4. FÖRHANDSRÖSTNING

4.1 Tiden för förhandsröstningen

4.1.1 Den dagliga förhandsröstningstiden

De allmänna förhandsröstningsställena i hemlandet är öppna för röstning under de av kommunstyrelsen bestämda dagar som infaller under förhandsröstningsperioden.

Ett allmänt förhandsröstningsställe i hemlandet får öppnas för röstning tidigast klockan 8 alla vardagar samt klockan 9 på lördag och söndag. På motsvarande sätt ska förhandsröstningsstället stängas senast klockan 20 alla vardagar samt klockan 18 på lördag och söndag. Kommunstyrelserna har bestämt de dagliga öppettiderna för vart och ett förhandsröstningsställe i hemlandet med beaktande av ovan nämnda begränsningar.

Den kommunala centralvalnämnden meddelar valförrättarna förhandsröstningsställets öppethållningsdagar och öppettider.

4.1.2 Avslutande av den dagliga förhandsröstningen

En väljare som inom den tid som bestämts för förhandsröstningen har infunnit sig på förhandsröstningsstället, men inte har hunnit rösta under denna tid, har rätt att rösta också efter nämnda tids utgång. Förrättningen får alltså inte avbrytas eller avslutas förrän var och en som före stängningsdags har infunnit sig på förhandsröstningsstället för att rösta har beretts tillfälle att utöva sin rösträtt. Om det finns kö till förhandsröstningsstället vid stängningstidpunkten, ska valförrättarna i mån av möjlighet försöka styra kön in i stället och därefter stänga ingången.

4.2 Tillkännagivande av förhandsröstning

4.2.1 Justitieministeriet

Till meddelandet om rösträtt som sänds till väljarna bifogas information om de allmänna förhandsröstningsställena. Dessutom finns de allmänna förhandsröstningsställena samt deras besöksadresser och öppettider på justitieministeriets webbplats www.valfinland.fi.

4.2.2 Den kommunala centralvalnämnden

Den kommunala centralvalnämnden ska tillkännage de allmänna förhandsröstningsställena som finns i kommunen samt deras öppettider så som kommunala tillkännagivanden delges.

Det rekommenderas att kommunerna även på andra sätt ger information om de allmänna förhandsröstningsställena i kommunen samt deras adresser och öppettider.

4.2.3 Valförrättaren

Valförrättaren ska se till att förhandsröstningstiderna och den närmare ordningen vid förhandsröstningen tillkännages väljarna genom kungörelser eller meddelanden som anslås på förhandsröstningsstället och vid behov även på annat lämpligt sätt. Vid tillkännagivandet kan valförrättaren utnyttja de affischer (storlek A3) som justitieministeriet utarbetat för detta ändamål.

På förhandsröstningsställets ytterdörr eller på något annat lämpligt ställe ska sättas upp ett meddelande senast sju dagar innan förhandsröstningen börjar. Meddelandet ska vara uppsatt under hela förhandsröstningen. Meddelandena kan också sättas upp på väggen eller på en eventuell anslagstavla på förhandsröstningsstället eller placeras utanför förhandsröstningsstället. När röstningsstället finns på en plats där det också finns annan verksamhet (t.ex. i ett köpcentrum) ska valförrättaren i synnerhet se till att meddelanden om förhandsröstningsstället placeras vid så många ingångar och informationspunkter som möjligt.

Vägen till röstningsstället ska märkas tydligt, till exempel med vägvisare och skyltar. Också innanför förhandsröstningsstället ska finnas behövliga informationsskyltar. I tvåspråkiga kommuner ska vägvisarna och informationsskyltarna vara på finska och svenska. I Enontekis, Enare, Sodankylä och Utsjoki

kommuner ska anmälningar, kungörelser och andra meddelanden samt skyltar som riktar sig till allmänheten vara även på samiska.

4.3 Praktiska arrangemang på förhandsröstningsstället

4.3.1 Valmaterial och möbler

Centralvalnämnden ser till att behövligt valmaterial och möbler levereras till förhandsröstningsstället.

Valförrättarna ska i god tid innan förhandsröstningen börjar kontrollera att nedan nämnda valmaterial och möbler finns på förhandsröstningsstället. Om något saknas ska valförrättarna utan dröjsmål kontakta centralvalnämnden.

4.3.2 Vad behövs vid ett förhandsröstningsställe?

Valhandlingar:

- 1) Röstsedlar (förpackade i buntar med 100 st. i varje).
Vid presidentvalet är röstsedlarna vita i det första valet och bruna i det andra valet. **Det är valförrättarens uppgift att se till att rätta röstsedlar används vid det första och det andra valet.** Röstsedlarna i Europaparlamentsvalet är vita.
- 2) Följebrevsblanketter (valblankett nr 5, **bilaga 2**). Som följebrev kan också användas meddelandet om rösträtt som väljaren har fått (meddelandekort, valblankett nr 3, **bilaga 3**), när ingen anteckning av röstningen görs i valdatasystemet,
- 3) Valkuvert (valblankett nr 4, **bilaga 4**) med ett litet fönster i nedre delen,
- 4) Ytterkuvert (valblankett nr 6, **bilaga 5**) vars framsida är till största delen gul och på vars fram- och baksida har tryckts ett rött Exprès -märke (valblankett nr 6, i landskapet Åland valblankett nr 6a),
- 5) förteckningar över väljarna (förteckning över dem som röstat på förhand, valblankett nr 7, **bilaga 6**),

- 6) Vid presidentvalet den kandidatförteckning som Helsingfors valkrets nämnd tryckt och vid Europaparlamentsvalet den sammanställning av kandidatlistorna som Helsingfors valkrets nämnd tryckt,
- 7) Justitieministeriets instruktioner till väljaren om röstningsanteckningen (**bilaga 8**),
- 8) Blanketter för kvitteringslista över ytterkuvert (**bilaga 7**),
- 9) På sådana förhandsröstningsställen där rösträttsdatasystemet inte används: en förteckning över alla centralvalnämnders postadresser som skrivits ut från adressen <https://vaalit.fi/sv/de-kommunala-centralval-namnderna1>.
- 10) Förteckning över de sista inlämningstidpunkterna för expressbrev vid postanstalterna,
- 11) Kungörelser och motsvarande meddelanden och skyltar med vilka förhandsröstningstiderna och den närmare ordningen vid förhandsröstningen tillkännages väljarna. Sådana är till exempel
 - justitieministeriets förhandsröstningsaffischer (storlek A3) på vilka valförrättaren antecknar förhandsröstningsställets namn och öppettiderna,
 - valförrättarnas egna skyltar och meddelanden,
 - Allergi-, hud- och astmaförbundets affischer om att djur inte ska tas med till röstningsstället.

Tillbehör:

- 12) Valstämplar för stämpling av röstsedlarna. Det är bra att även ha en reservstämpel. Valstämpeln är blårod till färgen och ser ut på följande sätt:

- 13) Identifieringsskyltar eller motsvarande för valförrättarna. En valförrättare på ett allmänt förhandsröstningsställe i Finland ska bära en namnskylt eller motsvarande på vilken det står VAALITOIMITSIJA eller VAALITOIMITSIJA – VALFÖRRÄTTARE. På skylten kan även finnas valförrättarens namn. På förhandsröstningsstället ska dessutom finnas skyltar eller motsvarande

som anger valförrättarens plats samt andra informationsskyltar som behövs.

- 14) Pennor med vilka väljaren ska göra röstningsanteckningen på röstsedeln. Pennorna kan i princip vara av vilket slag som helst, t.ex. kulspets- eller blyertspennor. Vid några av de senaste valen har vissa röstberättigade misstänkt att det finns möjlighet till röstningsfusk om röstningsanteckningen görs med en blyertspenna. Trots att dessa misstankar är obefogade, rekommenderas det att man hellre reserverar kulspetspennor eller motsvarande till väljarnas förfogande för att trygga tillförlitligheten till valet. Det ska dock ses till att pennorna inte är sådana att röstningsanteckningen suddas ut eller lätt syns genom röstsedeln. Till exempel tuschpennor eller vassa kulspetspennor rekommenderas inte för röstningsanteckningen. Det ska reserveras tillräckligt många reservpennor. Vissa har upplevt att kulspetspennor t.o.m. förbrukas snabbare än blyertspennor.
- 15) Pennor till valförrättarnas förfogande samt kontorsmaterial (anteckningsblock, limstift, fuktningssvamp, förstoringsglas osv.).

Möbler:

- 16) Valbåsen. För att valhemligheten ska kunna tryggas bör väljaren kunna fylla i sin röstsedel i lugn och ro och i skydd för andras blickar. I detta syfte ska det finnas ett eller flera valbås på förhandsröstningsstället. I valbåset ska det finnas god belysning och på dess innervägg ska det vara möjligt att placera kandidatförteckningen för presidentvalet / vid Europaparlamentsval sammanställningen av kandidatlistorna samt justitieministeriets röstningsanvisning och på båsets skrivunderlägg behövliga hjälpmedel, t.ex. förstoringsglas. Valbåsen ska placeras så att valhemligheten bevaras. Avståndet mellan valbåsen ska vara så pass stort att väljaren kan gå till ett ledigt bås så att valhemligheten bevaras och utan att störa dem som röstar i de andra båsen. Valbåsen får inte placeras så att väljaren är tvungen att passera baksidan av de andra valbåsen för att komma till ett ledigt bås. Valförrättaren ska se till att eventuella övervakningskameror inte har riktats mot valbåsen.
- 17) Ett valbås för rullstolsburna personer där rullstolen ryms in, eller ett fristående skrivunderlägg som monteras på bordet och som är utrustad med skärm så att väljaren kan göra sin röstningsanteckning på ett sätt som tryggar valhemligheten.
- 18) En stängbar låda med lock eller en valurna i vilken de färdiga ytterkuverten läggs. Det rekommenderas att en valurna används även på de allmänna förhandsröstningsställena⁴. Urnan ska naturligtvis öppnas senast när

4 OSSE/ODIHR rekommenderade i sin rapport (21.7.2011) om riksdagsvalet 2011 bland annat att uppmärksamhet ägnas åt säkerheten av hanteringen av ytterkuverten i synnerhet så att slutna valurnor (sealed ballot boxes) används även på förhandsröstningsställena.

kuverten ska sändas från förhandsröstningsstället till centralvalnämnderna. Användning av urna kan öka väljarnas förtroende för förhandsröstningen, även om det finns skäl att betona för väljarna att det slutna valkuvertet fungerar som valurna vid förhandsröstning. Antingen valförrättaren eller väljaren själv kan lägga ytterkuvertet i valurnan. Centralvalnämnden och valförrättarna ska tillsammans komma överens om valurna ska användas på förhandsröstningsstället eller inte. Om valurna inte används ska de färdiga ytterkuverten läggas i någon annan stängbar låda med lock.

19) Bord, servicedisk eller motsvarande och stolar.

Valanvisningar:

20) Justitieministeriets valanvisning nr 4 (Förhandsröstning på de allmänna förhandsröstningsställena i hemlandet, dvs. denna anvisning) och

21) VAT-anvisning nr 4c, om rösträttsdatasystemet (rösträttsregistret) används på förhandsröstningsstället.

Valförrättarna ska sätta sig in i anvisningarna redan på förhand, men det är bra att ha anvisningarna till hands även under förhandsröstningsdagarna.

IT-utrustning:

Om rösträttsdatasystemet (rösträttsregistret) används på förhandsröstningsstället behövs dessutom de utrustningar som anges i VAT-anvisning nr 4c (Anvisningar om rösträttsdatasystemet för valförrättare på de allmänna förhandsröstningsställena).

4.3.3 Distribution av kandidatförteckningen för presidentval

Helsingfors valkrets nämnd inleder distributionen av kandidatförteckningen för det första valet i presidentvalet fredagen den 22 december 2023 så att valförrättarna hinner få den i god tid före den första förhandsröstningsdagen (17.1.2023). Kandidatförteckningen publiceras också på justitieministeriets webbplats valfinland.fi.

Däremot är tidsplanen för distributionen av kandidatförteckningen vid det eventuella andra valet mycket brådsakande, eftersom förhandsröstningen vid det andra valet inleds redan den tredje dagen efter valdagen vid det första valet. Därför föreskrivs det i vallagen att om det inte är möjligt att sända kandidatförteckningen för det andra valet till ett förhandsröstningsställe innan förhandsröstningen vid det andra valet inleds, ska valförrättaren, så som

justitieministeriet föreskriver, se till att uppgifterna i kandidatförteckningen finns framlagda på förhandsröstningsstället när förhandsröstningen inleds.

För detta ändamål skickar justitieministeriet till centralvalnämnderna tisdagen den 30 januari 2024 per e-post en temporär kandidatförteckning som upprättas av Helsingfors valkretsnaänd. Den temporära kandidatförteckningen publiceras samma dag också på ministeriets webbplats valfinland.fi. Centralvalnämnden ska ännu under samma dag se till att kandidatförteckningen skrivs ut (antingen från e-postmeddelandet eller från valwebbplatsen) och ställs till förhandsröstningsställena. Helsingfors valkretsnaänd inleder distributionen av den tryckta kandidatförteckningen för det andra valet på tisdagen, varvid förhandsröstningsställena torde få den senast torsdagen den 1 februari 2024. Valförrättaren ska se till att antingen den temporära (storlek A4, vitt papper) eller den egentliga (storlek A3, brunt papper) kandidatförteckningen har satts upp i valbåsen och på andra ställen vid förhandsröstningsstället. När valförrättaren får den egentliga kandidatförteckningen ska den temporära kandidatförteckningen förstöras.

4.3.4 Förvaring av valmaterialet

När centralvalnämnden delar ut valhandlingarna och valstämplarna till valförrättarna ska särskild vikt fästas vid att materialet delas ut på ett tillförlitligt sätt och att ingen möjlighet till oegentligheter uppstår.

Efter att ha fått materialet ska valförrättaren kontrollera att försändelsen innehåller det antal olika handlingar som anges i följesedeln eller i motsvarande dokument samt genom stickprov säkerställa att handlingarna, i synnerhet röstsedlarna, är felfritt tryckta. Valförrättaren ska också kontrollera att valstämplarna är de rätta och att de är användbara. Valförrättaren svarar i sista hand själv för att han eller hon har allt material som behövs.

Valförrättaren ska förvara alla valhandlingar och valstämplar mycket omsorgsfullt. När förhandsröstningsstället är stängt ska förhandsröstningshandlingarna och valstämplarna förvaras i ett kassavalv, kassaskåp eller inlåsta på något annat ställe på förhandsröstningsstället.

4.3.5 Kan oanvända handlingar från föregående val användas?

Vid valen 2024 får i regel enbart handlingar som distribuerats för valen i fråga användas. Förutom dessa är det dock möjligt att använda

- 1) av de handlingar som distribuerats för valen under åren 1999–2022:
 - foljebrevsblanketter,
 - blanketter för förteckningen över dem som röstat på förhand,
 - blanketter för kvitteringslista av ytterkuvert och

- 2) ytterkuvert med färdigtryckt Exprés-märke som sänts för valen under åren 2017–2022.

Övriga oanvända handlingar från föregående val får inte användas om sådana av misstag har lämnats in till valförrättarna, utan de ska omedelbart förstöras.

4.3.6 Tilläggsbeställning av valhandlingar

Under förhandsröstningen får valhandlingarna inte ta slut i något skede. Valförrättaren ska utan dröjsmål innan handlingarna tar slut meddela centralvalnämnden om den behöver flera valhandlingar.

4.3.7 Kopiering av valhandlingar

Följande handlingar behöver inte nödvändigtvis beställas utan de kan vid behov också kopieras:

- foljebrevsblanketten,
- förteckningen över dem som röstat på förhand,
- blanketten för kvitteringslista av ytterkuvert.

Kopiorna ska dock vara av god kvalitet. **Andra handlingar får inte kopieras**, utan de ska beställas.

4.3.8 Platsen som reserveras för röstning och informationsskyltar

Röstningen på förhandsröstningsstället ska ordnas så att valhemligheten kan bevaras.

Förhandsröstningen kan ordnas på ett sådant ställe, t.ex. på ett kommunhus, ett bibliotek eller ett köpcentrum, där det även finns annan verksamhet, dvs. platsens egentliga verksamhet. Då förhandsröstningen ordnas på ett sådant ställe ska man ovillkorligen se till att den egentliga verksamheten inte på något sätt stör röstningen, om denna verksamhet utövas i samma utrymme samtidigt som röstningen pågår. Valförrättaren ska i synnerhet ta hänsyn till att valmaterialet inte får förvaras ovarsamt.

Det utrymme som har reserverats för förhandsröstningen ska vara placerad antingen i kundbetjäningslokalen eller på något ställe som inte används för någon annan verksamhet under röstningen. Väljaren ska utan svårigheter kunna ta sig fram till denna plats. Det ska finnas information om var röstningsplatsen finns. I tvåspråkiga kommuner ska vägvisarna och informationsskyltarna vara på finska och svenska. I Enontekis, Enare, Sodankylä och Utsjoki kommuner ska

anmälningar, kungörelser och andra meddelanden samt skyltar som riktar sig till allmänheten vara även på samiska.

Vägen till förhandsröstningsstället ska märkas tydligt, till exempel med vägvisare och skyltar. På själva förhandsröstningsstället kan det också finnas informationsskyltar som gör det lättare för väljarna att se var allting finns, t.ex. "Anmälning", "Valbåsen", "Mottagning av röstningen" osv.

Belysningen på förhandsröstningsstället ska vara tillräcklig. Valbåsen och platsen för ifyllande av följbrevet ska vara nära den plats som har reserverats för valförrättarna.

4.3.9 Ordningen på röstningsplatsen

I röstningsutrymmet ska placeras ett tillräckligt antal punkter för kontroll av identiteten och givande av röstsedlar, tillräckligt många valbås samt mottagningspunkter för röstningen.

Utrymmet ska dimensioneras och ordnas så att det uppstår så lite rusning och köer som möjligt. Om det ändå uppstår köer, är det viktigt att köandet ordnas på ett tryggt sätt och så att avstånden hålls samt att det inte stör röstningen eller förorsakar oskäligt besvär för väljaren. Köerna kan också styras utanför förhandsröstningsstället. På ett förhandsröstningsställe där rusning uppstår ska dessutom finnas valförrättare med uppgiften att styra kön. Att köandet ordnas på ett lämpligt sätt är särskilt viktigt i det skede då väljarna efter att ha röstat köar till den valförrättare som tar emot röstningarna. Valförrättaren ska då övervaka att valhemligheten och säkerhetsavstånden för dem som köar kan bevaras. Det bästa sättet att undvika att det uppstår köer och rusning är att det på förhandsröstningsstället finns tillräckligt många valförrättare, i synnerhet vid punkten där röstningar tas emot.

I valbåset ska placeras kandidatförteckningen/sammanställningen av kandidatlistorna för valet i fråga samt en penna, justitieministeriets anvisningar om röstningsanteckningen och vid behov exempelvis ett förstoringsglas.

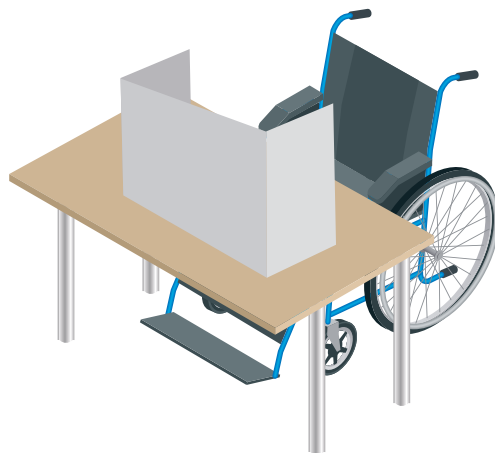
Ifyllandet av följbrevet är inte hemligt. Väljarna får inte fylla i följbrevet i valbåset, utan det är bäst att ordna det så att följbreven fylls i vid en kundbetjäningsskiva. Vid behov kan ett separat bord eller någon annan plats reserveras för ifyllandet av följbreven.

4.3.10 Tryggande av tillgänglighet

När det allmänna förhandsröstningsstället väljs bör det tas hänsyn till att personer med nedsatt rörlighet och andra som använder olika tekniska hjälpmedel lätt ska kunna ta sig till röstningsstället. Till exempel eventuella

trösklar och trappor på röstningsstället ska förses med ramp⁵ så att de som använder rollator eller t.ex. eldriven rullstol utan svårigheter kommer till röstningsutrymmet.

Med tanke på rullstolsburna bör det dessutom finnas ett valbås i vilket man ryms med rullstol eller alternativt ett fristående skrivunderlägg med skärm, som kan ställas på bordet så att väljaren kan fylla i sin röstsedel i skydd för andras blickar. På förhandsröstningsstället kan också finnas ett bord med skärm, så att väljaren kan göra sin röstningsanteckning utan att någon annan ser det. Exempel:

I mån av möjlighet bör parkeringsplats för fortskaffningsmedel för personer med funktionsnedsättning reserveras i den omedelbara närheten av förhandsröstningsstället och hjälp ordnas för personer med funktionsnedsättning både inne på röstningsstället och utanför det.

Invalidförbundet rf har utarbetat en checklista för röstningsställets tillgänglighet som valförrättaren på ett ändamålsenligt sätt ska använda sig av vid planeringen av arrangemangen i röstningsutrymmet (**bilaga 9**).

Riksdagens justitieombudsmans avgöranden om tillgänglighet

Riksdagens justitieombudsman har i samband med de senaste valen utfört oanmälade inspektioner på röstningsställen och utrett hur tillgängliga förhandsröstningsställena är samt hur valhemligheten tryggas. Vid inspektionerna har det uppdagats brister bl.a. i tryggheten av valhemligheten, skyltarnas synlighet, tillgängligheten och röstningslokalens storlek.⁶

5 Se närmare miljöministeriets förordning om byggnaders tillgänglighet 241/2017 och miljöministeriets anvisning om byggnadens tillgänglighet (26.3.2018).

6 Se bl.a. inspektionsrapporterna EOAK 2164/2017, EOAK 166/2018 och EOAK 2614/2019 (finns på valfinland.fi)

En väljare hade inte kunnat ta sig in i valbåset med rullstol och hade varit tvungen att skriva sin kandidats nummer på röstsedeln utanför valbåset. Riksdagens justitieombudsman konstaterade i sitt avgörande (6.5.2004) att stadens centralvalnämnd borde ha sett till att förhandsröstningsstället lämpar sig för rullstolsburna personer. Säkerställande av rörelsehindrades valhemlighet (till exempel med lämpliga skrivunderlägg eller skärm) hör till materiellt tryggnad av likabehandling enligt 6 § i grundlagen och rätten att delta enligt 14 § i grundlagen.

Riksdagens biträdande justitieombudsman konstaterade i sitt avgörande (19.11.2013) att stadens centralvalnämnd hade försummat sina lagenliga förpliktelser att sörja för att ordna en ändamålsenlig tillgänglig röstningslokal och för att valhemligheten bevaras på förhandsröstningsstället, och gav centralvalnämnden en anmärkning med anledning av det lagstridiga förfarandet. Vid kommunalvalet 2012 blev rullstolsburna väljare tvungna att rösta på förhand så att det i deras famn placerades ett löst skrivunderlägg, som hölls upp av valfunktionären. Centralvalnämnden medgav i sin utredning att det på förhandsröstningsstället (entréhallen i en butik) inte fanns tillräckligt med utrymme för att placera in ett lämpligt tillgängligt valbås.

Riksdagens justitieombudsman konstaterade i sitt beslut (11.12.2015) bl.a. att

- a) om förhandsröstningsstället inte är tillgängligt ska det fästas uppmärksamhet vid att informera väljarna om detta och att
- b) ett fristående skrivunderlägg som placeras i väljarens famn inte tryggar bevarandet av valhemligheten. Detta förfarande uppfyller inte det centrala kravet på valhemlighet, dvs. att väljaren kan fylla i sin röstsedel i skydd för andras blickar.

4.3.11 Valförrättarnas arbetsfördelning och platser

Minst två valförrättare ska vara samtidigt närvarande på förhandsröstningsstället under hela den tid stället är öppet för röstning. Det är dock tillåtet att en av valförrättarna är tillfälligt frånvarande av s.k. naturliga eller motsvarande skäl.

Valförrättarna ska sinsemellan komma överens om vilka uppgifter var och en sköter vid förhandsröstningen. Det är möjligt att alla valförrättare sköter alla uppgifter eller att var och en har en egen uppgift. Uppgifterna kan fördelas t.ex. så att en valförrättare tar emot väljarna, kontrollerar deras identitet, styr dem till röstningsplatsen och övervakar köandet och de andra valförrättarna sköter rösträtsregistret.

Minst en valförrättare ska placeras på ett sådant ställe att valförrättaren utan besvär kan följa hur väljarna rör sig på förhandsröstningsstället och vid behov också fungera som valbiträde.

4.3.12 Användningen av rösträttsregistret

Rösträttssystemet (rösträttsregistret) är en del av justitieministeriets valdata-system (VAT).

I detta system kontrollerar valförrättaren att väljaren har rätt att rösta och gör en anteckning i systemet om röstningen. Av anteckningen framgår när och på vilket förhandsröstningsställe väljaren har röstat. Närmare anvisningar om användningen av rösträttsregistret finns i VAT-anvisning nr 4c (Anvisningar om rösträttsregistret för valförrättare på de allmänna förhandsröstningsställena i hemlandet).

4.3.13 Valförrättarens kontrollåtgärder

Varje förhandsröstningsdag ska valförrättaren innan förhandsröstningen börjar kontrollera att

- 1) informationsskyltarna och valbåsen finns på lämpliga ställen, pennor och kandidatförteckningar finns i båsen osv.
- 2) det finns tillräckligt med valhandlingar och att de är på rätt ställe,
- 3) det på röstningsstället inte finns sådana försändelser, reklamer eller annat sådant material som inte får delas ut på ett förhandsröstningsställe eller finnas framlagda där samt att
- 4) dataförbindelserna till rösträttsregistret fungerar. Om förbindelserna inte fungerar ska valförrättaren utan dröjsmål ringa kommunens IT-stöd eller de nummer som anges i slutet av VAT-anvisning nr 4c.

4.4 Förrättning av förhandsröstningen

4.4.1 Stegen vid förhandsröstningen

Förhandsröstningen består av följande steg:

Steg 1: Väljarens identitet kontrolleras och en röstsedel ges till väljaren

Steg 2: Väljaren gör röstningsanteckningen på röstsedeln

Steg 3: Röstsedeln stämplas och innesluts i valkuvertet

Steg 4: Röstningen antecknas i rösträttsregistret eller i förteckningen över väljarna och foljebrevet ifylls

- Steg 4A: Användning av rösträttsregistret
- Steg 4B: Manuell röstning

Steg 5: Foljebrevet och valkuvertet innesluts i ytterkuvertet

Steg 1: Väljarens identitet kontrolleras och en röstsedel ges till väljaren

- Kontrollera väljarens identitet med hjälp av identitetskort, pass, körkort eller en annan (officiell och fotoförsedd) handling
- Ge en röstsedel till väljaren och uppmana väljaren att gå till ett valbås.

1 (i) Kontroll av väljarens identitet

För att få rösta på förhand ska väljaren under den tid som reserverats för förhandsröstningen personligen anmäla sig hos valförrättaren. Rösträtten kan inte utövas via ombud.

När väljaren anmäler sig för att rösta är han eller hon skyldig att styrka sin identitet för valförrättaren. Väljaren ska i regel för valförrättaren förete en handling som styrker hans eller hennes identitet (identitetsbevis). En sådan handling ska dock inte ovillkorligen krävas av väljaren, om hans eller hennes identitet med säkerhet kan konstateras på annat sätt, t.ex. om valförrättaren känner väljaren (RP 175/1995 rd.).

Justitiekanslern i statsrådet har i sitt beslut av den 15 januari 1997 (dnr 978/1/96) konstaterat bl.a. följande: Enligt vallagstiftningen ska väljarna

styrka sin identitet vid röstningen. Skyldigheten att styrka identiteten kan också anses ligga i väljarens intresse. Med tanke på tillgodoseendet av rösträtten är det väsentligt att ingen kan rösta i någon annans namn eller på någon annans vägnar och att anteckningen görs vid rätt person i vallängden [rösträttsregistret].

Den röstande är skyldig att styrka sin identitet innan röstsedeln ges (57 § 2 mom. i vallagen). Efter det ska väljaren uppmanas att hålla identitetsbeviset framme när han eller hon efter att ha gjort röstningsanteckningen på nytt kommer fram till valförrättaren. Det är viktigt med en lämplig identitetskontroll redan i detta skede för att väljarna ska känna förtroende för valarrangemangen.

Vilka handlingar duger som identitetsbevis?

Väljaren kan styrka sin identitet med ett giltigt av polisen utfärdat identitetskort, ett pass, ett körkort eller ett FPA-kort försett med foto.

Som identitetsbevis duger även utländska och andra giltiga identitetshandlingar med

- innehavarens fullständiga namn,
- födelsedatum,
- innehavarens underteckning,
- foto på personen i fråga och
- datum för utfärdandet av handlingen och utfärdarens underskrift.

Det väsentliga är att säkerställa att handlingen visas upp av samma person vars foto är på identitetsbeviset. Om personen i fråga inte kan identifieras, t.ex. på basis av ett gammalt foto på körkortet, kan utredningen inte anses vara tillräcklig.

Identiteten kan inte styrkas enbart med meddelandet om rösträtt (meddelandekortet) eller med andra kort eller handlingar som inte är försedda med foto.

Tingsrätten dömde fyra valnämndsmedlemmar till bötesstraff för brott mot tjänsteplikt av oaktsamhet. Vid det kombinerade kommunalvalet och Europaparlamentsvalet 1996 hade medlemmarna i valnämnden inte kontrollerat väljarens identitet, utan låtit personen rösta i båda valen endast på basis av meddelandekortet. Senare framgick det att meddelandekortet inte var väljarens eget och att personen som minderårig inte ens var röstberättigad. Hovrätten ändrade inte tingsrättens beslut och högsta domstolen har inte beviljat besvärstillstånd i hovrättens beslut. Den minderåriga (12 år) fick inget straff, men mannen som hade gett meddelandekortet till den minderåriga dömdes som medelbar gärningsman till böter för röstningsfusk. (HelHR 28.5.1998, nr 1631).

Vad gör man om väljaren inte har något identitetsbevis?

I meddelandet om rösträtt (meddelandekortet) som skickas till de röstberättigade konstateras bland annat att den som inte har något intyg över sin identitet för röstningen avgiftsfritt kan få ett temporärt identitetskort hos polisen. Två passfoton behövs vid ansökan om kortet.

Väljare som kommit för att rösta utan identitetsbevis bör underrättas om denna möjlighet så att de eventuellt kan ordna saken före de andra förhandsröstningsdagarna och valdagen. Ett temporärt identitetskort bör dock inte rekommenderas till en väljare som enbart glömt sitt identitetsbevis hemma.

Kontroll av väljarens identitet i vissa särskilda situationer

I tidigare val har det visat sig att vissa (oftast äldre) väljare inte äger ett giltigt pass, körkort eller någon annan motsvarande giltig handling. Dessa personer har inte heller skaffat eller kunnat skaffa ett ovan nämnt avgiftsfritt temporärt identitetskort. Om valförrättaren inte känner väljaren, kan det vara svårt att kontrollera identiteten. I dessa situationer ska valförrättaren försöka göra en helhetsbedömning av situationen på basis av tillförlitligheten i den utredning som väljaren företer och utifrån situationen i allmänhet. I vissa fall kan väljaren ha med sig andra handlingar som styrker identiteten, även om de inte är försedda med foto. Väljaren kan också ha med sig en identitetshandling som är försedd med foto, men som inte längre är giltig. Väljaren kan dessutom ha med sig en ledsagare som utöver att styrka sin egen identitet muntligt kan styrka väljarens identitet.

I dessa situationer ska valförrättaren utöva sin prövningsrätt. Å ena sidan ska man se till att alla som har rätt att rösta får utöva sin rösträtt, men å andra sidan är det viktigt att ingen kan rösta i någon annans namn eller på någon annans vägnar och att anteckningen om utövandet av rösträtten görs vid rätt person i vallängden. Då valförrättaren anser att väljarens identitetsutredning som helhet är tillförlitlig kan identiteten kontrolleras enligt ovan nämnda exempel.

Justitiekanslern i statsrådet har i sitt beslut av den 8 maj 2012 (dnr. OKV/98/1/2012) konstaterat bl.a. följande: Om väljaren inte visar upp någon handling som styrker identiteten, ska väljaren på något annat sätt kunna övertyga valförrättaren om sin identitet. Valförrättaren ska enligt sin tjänsteplikt göra en skild helhetsbedömning i varje enskilt fall. Om en person med begränsad funktionsförmåga inte har ett identitetsbevis utan identiteten styrks (oftast vid sidan om andra utredningar) genom att hans eller hennes ledsagare muntligt styrker väljarens identitet, kan det i vissa fall vara befogat att reda ut varför man inte har skaffat identitetsbevis för väljaren. [...] Ytterligare utredning om identiteten ska begäras finkänsligt och försiktigt. [...] Att rösträtten utövas av rätt person är också i väljarens bästa.

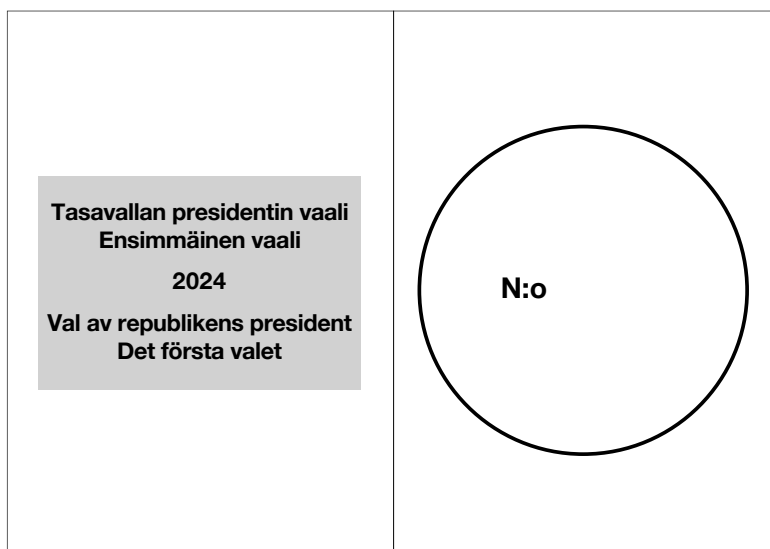
1 (ii) Givande av röstsedeln till väljaren

När väljarens identitet har utretts ska valförrättaren överlämna en – och ovillkorligen endast en – röstsedel till väljaren. Röstsedeln ges till väljaren öppnad och med den inre sidan (textsidan) uppåt så texten är åt rätt håll för väljaren som tar emot röstsedeln (dvs. upp och ner för valförrättaren). Samtidigt ska det säkerställas att röstsedeln är felfri och att det är fråga om den rätta röstsedeln för valet 2024.

Om röstsedeln är bristfälligt tryckt, ska väljaren ges en ny röstsedel. Den bristfälliga röstsedeln ska rivas sönder.⁷

Vid tidigare val har det hänt att man i ett valkuvert har hittat två röstsedlar som fastnat i varandra. På den ena (den översta) har det varit en röstningsanteckning, men ingen stämpel och på den andra har det varit en stämpel, men ingen röstningsanteckning. Detta har kunnat bero på att väljaren av misstag har fått två röstsedlar som fastnat i varandra och inte märkt detta. Valförrättaren ska särskilt kontrollera att sådana röstsedlar som fastnat i varandra skiljs åt och att enbart en röstsedel ges till väljaren.

I det första valet vid presidentvalet 2024 ser röstsedeln ut på följande sätt:

⁷ Den kommunala centralvalnämnden ska också informeras om en röstsedel med bristfälligt tryck.

I det andra valet vid presidentvalet 2024 ser röstsedeln ut på följande sätt:

Tasavallan presidentin vaali Toinen vaali 2024 Val av republikens president Det andra valet	N:o
---	-------------------

I Europaparlamentsvalet 2024 ser röstsedeln ut på följande sätt:

Europarlamenttivaalit 2024 Europaparlamentsval	N:o
--	-------------------

De övriga valhandlingarna (valkuvertet och följebrevsblanketten) ges till väljaren först när väljaren efter att ha gjort röstningsanteckningen på nytt kommer fram till valförrättaren.

1 (iii) Instruktioner till väljaren

Väljaren ska uppmanas att gå till ett valbås och göra sin röstningsanteckning på röstsedeln så att valhemligheten bevaras⁸. I ett valbås får inte finnas fler än en väljare åt gången.

Väljaren ska ges tillfälle att ta del av kandidatförteckningen för presidentvalet / kandidatlistorna för Europaparlamentsvalet genom att de sätts upp i valbåset och på andra synliga ställen vid förhandsröstningsstället.

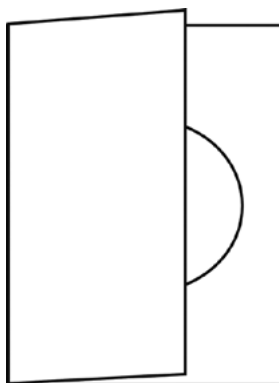
Steg 2: Väljaren gör röstningsanteckningen på röstsedeln

- I valbåset antecknar väljaren på röstsedeln numret på kandidaten och därefter kommer väljaren på nytt fram till valförrättaren med den hopvikta röstsedeln.

Röstningsanteckningen och hopvikning av röstsedeln

Väljaren antecknar numret på den kandidat för vilken han eller hon ger sin röst i cirkeln på röstsedeln.

Väljaren ska därefter vika röstsedeln på mitten längs den linje som har märkts ut på röstsedeln så att röstsedelns insida inte är synlig.

⁸ Enligt 58 § 1 mom. i vallagen ska röstningsanteckningen göras i valbåset eller annars så att valhemligheten bevaras. Det sistnämnda alternativet kommer i fråga främst i sådant fall att det finns brister i förhandsröstningsställets fysiska tillgänglighet.

Om röstsedeln på grund av en felaktig röstningsanteckning eller av någon annan orsak blir oanvändbar, ska väljaren på begäran ges en ny röstsedel. Den oanvändbara röstsedeln ska rivas sönder så att valhemligheten bevaras. Röstsedeln kan rivas sönder antingen av väljaren själv eller av valförrättaren. Valförrättaren ska underrätta väljaren om att han eller hon har möjlighet att riva sönder den oanvändbara röstsedeln själv och ta bitarna med sig.

Steg 3: Röstsedeln stämplas och innesluts i valkuvertet

- Stämpla noggrant röstsedeln som väljaren vikt ihop.
- Be väljaren innesluta den stämplade röstsedeln i valkuvertet.
- Kontrollera till slut att valkuvertet är väl tillslutet.

3 (i) Stämpling av röstsedeln

När väljaren har gjort sin anteckning på röstsedeln visar han eller hon upp den hopvikta röstsedeln för valförrättaren för avstämpling.

Valförrättaren ska ovillkorligen stämpla röstsedeln. En ostämplad röstsedel är ogiltig. En röstsedel får inte stämplas färdigt på förhand, utan först när väljaren har gjort sin röstningsanteckning på den och ger den till valförrättaren. Underlåtenhet att stämpla en röstsedel är en försummelse som betraktas som tjänstefel.

Stämpeln ska slås **mitt** på den hopvikta röstsedelns utsida så att den **syns tydligt**. Om stämpeln går sönder eller färgämnet tar slut ska valförrättaren utan dröjsmål be centralvalnämnden om en ny stämpel eller mer färgämne.

Vid riksdagsvalet 2011 hade valkretsnsämnden i sin granskning upptäckt att stämplingen på flera av röstsedlarna var så bristfällig att knappt något annat än stämpelns kanter syntes. En ostämplad röstsedel är ogiltig.

Röstsedeln ska stämplas i väljarens närvaro och så att väljaren hela tiden har röstsedeln under uppsikt. Försök inte korrigera en dålig stämpel genom att stämpla en till stämpel bredvid den. Om stämplingen inte lyckas på ett tillräckligt sätt, måste röstsedeln rivas och väljaren uppmanas att fylla i en ny röstsedel.

3 (ii) Röstsedeln innesluts i valkuvertet

När röstsedeln har stämplats ska valförrättaren ge väljaren ett valkuvert, och väljaren ska omedelbart i valförrättarens åsyn lägga röstsedeln i valkuvertet och klistra fast kuvertet genom att fukta limytan på kuvertets förslutningsklaff och trycka fast klaffen. Valkuvertet får inte tillslutas på ett annat sätt (till exempel med tejp). Kuvertet kan tillslutas med hjälp av fuktningssvamp. Vid behov, om det inte går att tillsluta valkuvertet genom att fukta limytan, kan kuvertet tillslutas med hjälp av vanligt lim (t.ex. limstift).

Valkuvertet får varken stämplas eller förses med några andra anteckningar.

Röstsedeln hålls hopvikt under stämplingen och när den innesluts i valkuvertet. Valförrättaren får under inga omständigheter öppna en hopvikt röstsedel.

Valförrättaren ska kontrollera att valkuvertet är väl tillslutet. Vid behov ska väljaren ges ett nytt valkuvert eller lim att klistra fast valkuvertet med.

Steg 4: Röstningen antecknas i rösträttsregistret eller i förteckningen över väljarna och foljebrevet ifylls

Anteckningen om förhandsröstningen görs antingen i rösträttsregistret eller, om registret inte används, i förteckningen över väljarna. I samband med anteckningen ifylls foljebrevet.

Nedan beskrivs steg 4 på två olika sätt beroende på om rösträttsregistret används eller inte används vid förhandsröstningsstället:

- **Steg 4.A** beskriver åtgärderna om rösträttsregistret används och
- **Steg 4.B** beskriver åtgärderna om rösträttsregistret inte används (röstningen tas emot manuellt).

Steg 4.A: Åtgärderna om rösträttsregistret används

- Ta fram uppgifterna om väljaren i rösträttsregistret med hjälp av väljarens personbeteckning.
- Gör en anteckning om utövande av rösträtten och skriv ut foljebrevsblanketten. Kontrollera att uppgifterna på den utskrivna blanketten uttryckligen gäller väljaren i fråga!
- Be väljaren underteckna foljebrevsblanketten.
- Underteckna till slut själv foljebrevsblanketten.

4.A (i) Uppgifterna om väljaren tas fram ur rösträttsregistret

Väljarens uppgifter söks så att man på skärmen Den röstberättigades uppgifter i rösträttsregistret anger väljarens personbeteckning och sedan klickar på Sök eller trycker på Enter på tangentbordet.

Personbeteckningen kontrolleras med hjälp av väljarens identitetsbevis eller, om valförrättaren säkert känner väljaren och därför inte kräver något identitetsbevis, genom att fråga väljaren.⁹

När väljarens uppgifter syns på skärmen, ska valförrättaren kontrollera att dessa uppgifter gäller uttryckligen väljaren i fråga.

4.A. (ii) Kvitteringsanteckning på foljebrevet

Syftet med foljebrevet är att man med hjälp av det kan sända väljarens valkuvert till centralvalnämnden i väljarens egen kommun, oberoende av på vilket förhandsröstningsställe väljaren har röstat.

På ett förhandsröstningsställe där rösträtsregistret används skriver valförrättaren ut en kvitteringsanteckning uppe till vänster på foljebrevsblanketten för att visa att röstningen har införts i rösträtsregistret redan på förhandsröstningsstället. Kvitteringsanteckningen kan enbart skrivas ut på foljebrevsblanketten. Kvitteringsanteckningen kan inte skrivas ut på meddelandekortet.¹⁰ Meddelandekortets foljebrevsdel kan användas som foljebrev enbart när rösträtsregistret inte används.

Foljebrevsblanketten (valblankett nr 5, **bilaga 2**) är orangefärgad och tryckt i storlek A4 så, att den kan vikas ihop längs den streckade linjen mitt på blanketten. Den tomma delen av blanketten kan rivas bort efter att kvitteringsanteckningen har skrivits ut.

Foljebrevsblanketterna ska läggas färdigt i skrivaren på samma sätt som vanligt kopieringspapper. Foljebrevsblanketten kan vid behov också kopieras.

Valförrättaren skriver ut kvitteringsanteckningen på foljebrevsblanketten enligt anvisningarna i VAT-anvisning 4c. Röstningen registreras i rösträtsregistret och samtidigt skriver skrivaren ut följande uppgifter på foljebrevsblanketten:

- 1) i övre kanten på blanketten: kvitteringsanteckningen, till exempel:

*** 19.01.2024 091E28 Helsingfors*** samt

- 2) på vänstra sidan av blanketten i respektive punkter: väljarens namn och personbeteckning och

9 Uppgifterna om väljaren fås endast fram med hjälp av personbeteckningen, och därför ska röstningen antecknas för hand om valförrättaren inte får reda på väljarens personbeteckning (se Steg 4.B.).

10 Om väljaren uttryckligen meddelar att han eller hon vill använda meddelandekortets foljebrevsdel trots att rösträtsregistret används på förhandsröstningsstället, kan valförrättaren efter eget omdöme ta emot förhandsröstningen manuellt (se Steg 4.B.).

- 3) på högra sidan av blanketten i punkten Mottagare: namnet på och adressen till centralvalnämnden i den kommun som har antecknats för väljaren i rösträtsregistret.

Väljaren får under inga omständigheter själv skriva dessa uppgifter på en sådan följebrevsblankett på vilken kvitteringsanteckningen har gjorts.

I kvitteringsanteckningen betyder

- datumet (19.1.2024) den dag då förhandsröstningen ägde rum, och koden och kommunens namn (091E28 Helsingfors) det allmänna förhandsröstningsställe där förhandsröstningen ägde rum.

4.A (iii) Väljarens underskrift på följebrevet

När kvitteringsanteckningen har gjorts ska valförrättaren kontrollera att uppgifterna på den utskrivna blanketten uttryckligen gäller väljaren i fråga och därefter ge blanketten till väljaren för underteckning. Väljaren ska

- 1) i valförrättarens närvaro egenhändigt underteckna följebrevsblanketten, i vilken ingår väljarens försäkran om att han eller hon personligen med bevarande av valhemligheten har fyllt i röstsedeln och lagt in denna avstämplad i valkuvertet som väljaren därefter tillslutit och
- 2) ge den undertecknade blanketten till valförrättaren.

4.A (iv) Valförrättarens underskrift i följebrevet

När kvitteringsanteckningen har gjorts på följebrevet och väljaren har undertecknat följebrevet, ska valförrättaren:

- 1) kontrollera att kvitteringsanteckningen har skrivits ut tydligt och på rätt ställe och överensstämmer med de uppgifter om väljaren som syns på skärmen och att väljaren har undertecknat följebrevet, och
- 2) underteckna det intyg som finns i följebrevet i punkten "Fylls i av valmyndigheten" om att röstningen har gått till på det sätt som bestäms i vallagen.

Vid kommunalvalet 2008 hade centralvalnämnden lämnat tre förhandsröstningar obeaktade. Ett av följebreven saknade namnteckningen av den som mottagit meddelandet om rösträtt och i de två andra följebreven saknades både väljarens och valmyndighetens namnteckningar. Förvaltningsdomstolen ansåg att följebreven således hade varit så bristfälliga eller oklara att man inte med säkerhet kunde försäkra sig om att röstningen hade försiggått på det sätt som stadgas

i vallagen eller avgöra vem som hade röstat. På grund av detta var centralvalnämnden tvungen att lämna röstningarna i fråga obeaktade. (Vasa FD 22.12.2008 08/0817/3). Avgörandet vann laga kraft.

4.A (v) Eventuella specialfall

Vad gör man om skrivaren inte fungerar när kvitteringsanteckningen ska skrivas ut?

Om uppgifterna om väljaren har sökts fram och röstningen redan har registrerats i rösträttsregistret men skrivaren av någon anledning inte fungerar, ska valförrättaren göra kvitteringsanteckningen på följbrevsblanketten för hand. Den manuella kvitteringsanteckningen ska göras på samma ställe som den maskinella kvitteringsanteckningen. När kvitteringsanteckningen görs för hand ska särskild vikt fästas vid att kvitteringsanteckningen är korrekt. Väljaren får under inga omständigheter göra kvitteringsanteckningen själv. Förutom kvitteringsanteckningen ska valförrättaren i följbrevsblankettens punkt Mottagare anteckna:

- numret för kommunen och uppgifterna för ifrågavarande väljare, såsom röstningsområdet, samt
- kontaktuppgifterna för centralvalnämnden i kommunen i fråga.

Vad gör man med meddelandekortet som väljaren har med sig i sådana fall att följbrevsblanketten används som följebrev?

Om följbrevsblanketten används som följebrev, behövs meddelandekortet inte vid förrättningen av förhandsröstningen. Valförrättaren samlar meddelandekorten som väljarna eventuellt haft med sig i en hög och förstör dem efter att röstningen avslutats för dagen, till exempel med hjälp av en dokumentförstörare. Meddelandekortet ska ges tillbaka till väljaren, om väljaren begär det.

Vad gör man om väljarens namn inte finns i rösträttsregistret eller om det i rösträttsregistret har antecknats att väljaren redan har utövat sin rösträtt?

Valförrättaren ska meddela väljaren detta och uppmana honom eller henne att i valförrättarens åsyn och med bevarande av valhemligheten riva sönder valkuvertet med röstsedeln. Om väljaren vägrar göra detta, ska valförrättaren med bevarande av valhemligheten riva sönder valkuvertet. Väljaren kan ta bitarna med sig om han eller hon så önskar.

Om väljaren är missnöjd med att hans eller hennes namn inte finns i rösträtsregistret, ska valförrättaren uppmana honom eller henne att kontakta Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata. Om personen i fråga enligt rösträtsregistret redan har utövat sin rösträtt, ska valförrättaren uppmana honom eller henne att kontakta centralvalnämnden i hans eller hennes egen kommun för att reda ut frågan. Det kan vara fråga om ett försök att rösta två gånger, antingen avsiktligt eller oavsiktligt (t.ex. minnessjuka personer) eller eventuellt också en felaktig anteckning om att rösträtten har utövats. Valförrättaren kan också själv försöka reda ut frågan genom att kontakta centralvalnämnden på väljarens vägnar.

Enligt 14 kap. i strafflagen är det straffbart att rösta två gånger eller att försöka göra det. I regel ska en polisanmälan göras vid försök att rösta två gånger.

En kort anteckning om dessa fall ska göras i den förteckning som ska föras över väljarna i punkten "Anmärkningar" t.ex. enligt följande: "Virtanen Vuokko. Enligt rösträtsregistret har rösträtten utövats redan den 20 januari 2024. Väljaren rev sönder valkuvertet med bevarande av valhemligheten".

Vad gör man om valförrättaren av misstag gör en felaktig anteckning i rösträtsregistret?

Om valförrättaren antecknar röstningen vid fel person eller gör någon annan felaktig anteckning i rösträtsregistret och upptäcker misstaget först när röstningen redan har registrerats i rösträtsregistret, ska valförrättaren

- 1) registrera röstningen på nytt vid rätt person och skriva ut kvitteringsanteckningen på följbrevsblanketten,
- 2) riva sönder den felaktiga följbrevsblanketten och
- 3) **omedelbart** (per telefon eller e-post) meddela centralvalnämnden i fråga om den felaktiga anteckningen. Centralvalnämnden ska se till att den felaktiga anteckningen avlägsnas ur rösträtsregistret.

Vad gör man om en väljare som valförrättaren känner och som inte har något identitetsbevis med sig inte kommer ihåg sin personbeteckning?

Om väljaren inte har med sig något identitetsbevis men valförrättaren med säkerhet känner väljaren är det inte nödvändigt att kräva att väljaren ska uppvisa ett sådant. Om en sådan här väljare inte kommer ihåg sin personbeteckning men i övrigt är kapabel att rösta, kan röstningen tas emot manuellt (se Steg 4.B). Detta ska antecknas i punkten för "Anmärkningar" i förteckningen över väljarna.

Övriga specialfall

I övriga specialfall ska valförrättaren rådfråga de övriga valförrättarna på förhandsröstningsstället i fråga eller den kommunala centralvalnämnden.

Steg 4.B: Åtgärderna om rösträtsregistret inte används

- Be väljaren underteckna meddelandekortet eller, om väljaren inte har meddelandekortet med sig, fylla i och underteckna följbrevsblanketten.
- Datera och underteckna själv meddelandekortet eller följbrevsblanketten.
- Skriv till slut väljarens namn i förteckningen över väljarna.

4.B (i) Ifyllande av följbrevet

Syftet med följbrevet är att man med hjälp av det kan sända väljarens valkuvert till centralvalnämnden i väljarens egen kommun, oberoende av på vilket förhandsröstningsställe väljaren har röstat.

Om rösträtsregistret inte används på förhandsröstningsstället kan som förhandsröstningens följbrev användas antingen

- 1) det följbrev som ingår i meddelandet om rösträtt (meddelandekortet) eller
- 2) en separat följbrevsblankett.

När förhandsröstningen förrättas manuellt används alltid i första hand meddelandekortet. Följbrevsblanketten används enbart om väljaren inte har meddelandekortet med sig. Förhandsröstningen kan efter valförrättarens eget omdöme tas emot manuellt också om väljaren uttryckligen meddelar att han eller hon vill använda meddelandekortets följbrevsdel, trots att rösträtsregistret används på förhandsröstningsstället.

Nedan förklaras hur följbrevet ska fyllas i. Det finns två olika sätt beroende på vilketdera dokumentet som används som följbrev, dvs.

- om meddelandekortet används (i.a) och
- om följbrevsblanketten används (i.b).

4.B (i.a) Ifyllande av följbrevet som ingår i meddelandekortet

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata har sänt varje röstberättigad som har införts i rösträttsregistret och vars adress är känd ett meddelandekort, dvs. meddelande om rösträtt (valblankett nr 3s, 3r eller 3u, **bilaga 3**) per post eller elektroniskt. Meddelandekortet består av en rösträttsdel och en följbrevsdel.

Om väljaren har meddelandekortet med sig vid förhandsröstningen, kan det användas som följbrev för väljarens förhandsröstning.

Väljaren ska i valförrättarens närvaro egenhändigt underteckna meddelandekortets följbrevsdel, som innehåller väljarens försäkran om att han eller hon personligen med bevarande av valhemligheten har fyllt i röstsedeln och lagt in denna avstämplad i valkuvertet som väljaren därefter tillslutit, och ge det undertecknade meddelandekortet till valförrättaren. Om väljaren har undertecknat meddelandekortet innan han eller hon har inneslutit den avstämplade röstsedeln i valkuvertet, ska valförrättaren uppmana väljaren att stryka över underskriften och underteckna följbrevsdelen på nytt i valförrättarens närvaro.

4.B (i.b) Ifyllande av följbrevsblanketten

De väljare som inte har med sig det meddelandekort som avses ovan ska alltid fylla i en särskild följbrevsblankett (valblankett nr 5, **bilaga 2**). Den orangefärgade följbrevsblanketten ska inte ges till sådana väljare som har med sig meddelandekortet som skickas per post eller en pappersutskrift av det elektroniska meddelandekort som skickats till tjänsten Suomi.fi. Följbrevsblanketten har tryckts i storlek A4 så att den kan vikas längs den streckade linjen mitt på blanketten. Den nedre delen av blanketten (den tomma delen) kan också rivas bort.

Väljaren ska själv fylla i följbrevsblanketten (om bistående av väljaren, se kapitel 4.5). Valförrättaren ska dock i mån av möjlighet kontrollera att väljaren tydligt har antecknat alla behövliga uppgifter på den.

Valförrättaren kan fylla i några följbrevsblanketter enligt exemplet i bilaga 2 och lägga fram dem på förhandsröstningsstället så att väljarna kan se dem.

Ifyllandet av följbrevet är inte hemligt. Det bör finnas ett särskilt bord eller någon annan lämplig plats på röstningsstället för detta ändamål. Blanketten bör inte ifyllas i valbåset.

Följande uppgifter ska antecknas på följbrevsblanketten:

- 1) I fältet "Mottagare" på följbrevsblanketten antecknas tydligt centralvalnämnden i den kommun som enligt vad väljaren meddelar

har antecknats i rösträtsregistret, samt centralvalnämndens adress. Centralvalnämndernas adresser finns bland annat på adressen <https://vaalit.fi/sv/de-kommunala-centralvalnamnderna1>.

- 2) Väljarens fullständiga namn och personbeteckning eller, om denna inte är känd, födelsetid och nuvarande adress.
- 3) Väljarens underskrift, dvs. väljarens försäkran om att väljaren personligen med bevarande av valhemligheten har fyllt i röstsedeln och lagt denna avstämplad i valkuvertet och därefter tillslutit det.

När väljaren har fyllt i blanketten ger han eller hon den till valförrättaren.

4.B (ii) Valförrättarens underskrift i följbrevet

När väljaren har undertecknat meddelandekortet eller fyllt i och undertecknat följbrevet, ska valförrättaren

- 1) kontrollera att meddelandekortet är väljarens eget meddelandekort och att väljaren har undertecknat meddelandekortet eller att väljaren har fyllt i alla behövliga uppgifter på följbrevsblanketten och undertecknat den. Det ska i synnerhet kontrolleras att den kommunala centralvalnämndens namn och adress har antecknats tydligt i fältet "Mottagare" (så att de syns i ytterkuvertets fönster), och
- 2) med sin underskrift intyga att förhandsröstningen har gått till på det sätt som bestäms i vallagen. I punkten "Fylls i av valfunktionären" på meddelandekortet eller i punkten "Fylls i av valmyndigheten" på följbrevsblanketten antecknas
 - datum och förhandsröstningsställets namn (t.ex. "22.1.2024, Vesilahti bibliotek") samt
 - valförrättarens underskrift.

Vid kommunalvalet 2008 hade centralvalnämnden lämnat tre förhandsröstningar obeaktade. Ett av följbreven saknade namnteckningen av den som mottagit meddelandet om rösträtt och i de två andra följbreven saknades både väljarens och valmyndighetens namnteckningar. Förvaltningsdomstolen ansåg att följbreven således hade varit så bristfälliga eller oklara att man inte med säkerhet kunde försäkra sig om att röstningen hade försiggått på det sätt som stadgas i vallagen eller avgöra vem som hade röstat. På grund av detta måste centralvalnämnden lämna röstningarna i fråga obeaktade (Vasa FD 22.12.2008 08/0817/3). Avgörandet vann laga kraft.

4.B (iii) Förteckning över väljarna

Valförrättaren ska föra en förteckning över de väljare för vilka röstningen inte antecknas i rösträtsregistret. För förteckningen används den förteckningsblankett som har utarbetats för detta ändamål (valblankett nr 7, bilaga 6).

På förteckningsblankettens framsida antecknas

- 1) väljarens namn; alla förnamn behöver inte antecknas och i stället för förnamnen kan också initialerna användas,
- 2) ett kryss vid väljarens namn, i den kolumn som reserverats för detta ändamål, om väljaren är en man,
- 3) den kommun som enligt vad väljaren meddelar (eller enligt uppgifterna på meddelandekortet, om väljaren har det med sig) har antecknats i rösträtsregistret,
- 4) den dag då förhandsröstningen ägde rum,
- 5) förhandsröstningsställets namn (t.ex. "Nådendal stadshus") samt
- 6) det totala antalet väljare på förhandsröstningsstället och antalet manliga väljare.

På förteckningsblankettens baksida antecknas:

- 7) i punkten "Anmärkningar" behövliga anteckningar, om det vid röstningen på valdagen har inträffat något sådant som har inverkat på förrättningens normala förlopp, t.ex. om det på grund av något oöverstigligt hinder har varit nödvändigt att avbryta förrättningen. I denna punkt ska också antecknas namnen på de biträden som avses i kapitel 4.5 och som väljarna själva har utsett. Vid ett förhandsröstningsställe där rösträtsregistret annars används, ska i denna punkt även anges anledningen till att en röstning har mottagits manuellt.

Väljarens namn antecknas i förteckningen först när väljaren har röstat. Ett exempel på en ifylld förteckningsblankett ingår som bilaga 6.

Förteckningsblanketten har rum för 25 namn. Om alla väljare på ett förhandsröstningsställe inte ryms på en blankett, tar man en ny blankett och fortsätter på den. Om flera än en förteckningsblankett har använts för ett förhandsröstningsställe, häftas blanketterna efter röstningen ihop till en bunt, numreras och antalet män som röstat och det totala antalet väljare antecknas på den översta blanketten.

Steg 5: Följebrevet och valkuvertet innesluts i ytterkuvertet

- Lägg valkuvertet och följbrevsblanketten eller valkuvertet och meddelandekortet i det gula ytterkuvertet.

I ytterkuvertet lägger valförrättaren

- 1) valkuvertet och följbrevsblanketten eller
- 2) valkuvertet och det meddelandekort som har använts som följbrev och tillsluter ytterkuvertet omsorgsfullt genom att klistra fast det.

Väljaren ska hela tiden kunna följa med förrättningen.

Valförrättaren ska ovillkorligen se till att det i varje ytterkuvert innesluts enbart ett valkuvert och ett följbrev.

Handlingarna ska läggas i ytterkuvertet så att mottagarens namn (den kommunala centralvalnämnden) och adress tydligt syns i fönstret till höger på ytterkuvertet och så att kvitteringsanteckningen, om en sådan har gjorts, syns i fönstret till vänster på ytterkuvertet. Valkuvertet får inte placeras ovanpå meddelandekortets eller följbrevsblankettens adressida så att det kan komma att skymma adressen eller kvitteringsanteckningen som skrivits ut på följbrevsblanketten.

Det är skäl att valförrättaren kontrollerar att såväl valkuvertet som ytterkuvertet är väl tillslutet.

Valförrättaren ska förvara ytterkuverten på ett omsorgsfullt och pålitligt sätt. Det är viktigt att väljaren kan vara övertygad om att röstningen till alla delar skett på ett vederbörligt sätt. Ytterkuverten kan till exempel läggas i en valurna eller någon annan låda med lock. Utgångspunkten är att valförrättaren lägger ytterkuvertet i urnan. Om ytterkuvertet ges till väljaren för att läggas i urnan, ska valförrättaren ovillkorligen följa upp och försäkra sig om att väljaren verkligen lägger ytterkuvertet i urnan.

Det finns skäl att redan i detta skede sortera ytterkuverten i två grupper beroende på om de är adresserade till centralvalnämnden i den egna kommunen eller till centralvalnämnderna i andra kommuner. Om det kan förväntas att en stor del av väljarna som röstar på förhandsröstningsstället är från någon annan rösträttskommun, behövs det i praktiken två urnor eller lådor.

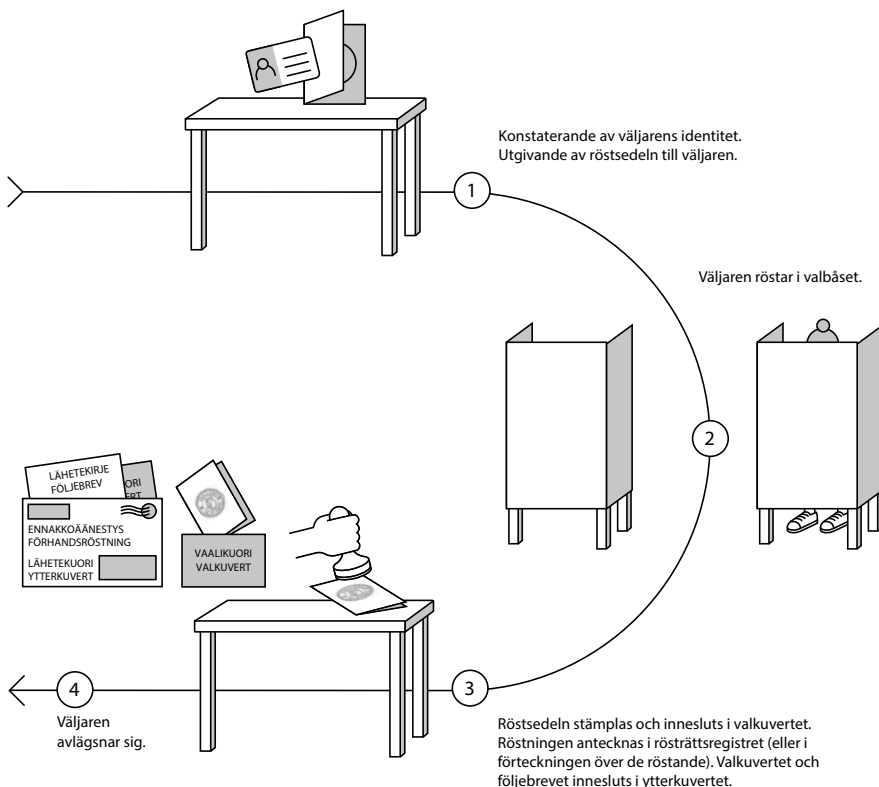
4.4.2 Steg 1–5: Sammanfattning

Sammanfattningsvis går förhandsröstningen till på följande sätt:

- 1) Väljaren anmäler sig för valnämnden och styrker sin identitet. En röstsedel ges till väljaren.
- 2) Väljaren gör sin röstningsanteckning på röstsedeln på den plats som har reserverats för detta ändamål.
- 3) Väljaren överlämnar den hopvikta röstsedeln till valförrättaren för stämpling. Valförrättaren stämplar röstsedeln och ger ett valkuvert till väljaren. Väljaren lägger den stämplade röstsedeln i valkuvertet.

- 4) a) Om rösträtsregistret används på förhandsröstningsstället, tar valförrättaren ur registret fram uppgifterna om väljaren, kontrollerar väljarens rösträtt och gör en röstningsanteckning i rösträtsregistret och tar samtidigt ut en kvitteringsanteckning på foljebrevsblanketten. Valförrättaren kontrollerar också att uppgifterna på blanketten uttryckligen gäller väljaren i fråga. Väljaren undertecknar foljebrevsblanketten i valförrättarens åsyn och därefter undertecknar valförrättaren själv foljebrevsblanketten.
- b) Om rösträtsregistret inte används på förhandsröstningsstället, undertecknar väljaren meddelandekortets foljebrevsdel eller, om en foljebrevsblankett används, fyller väljaren i foljebrevsblanketten och undertecknar den. Valförrättaren antecknar datum och namnet på förhandsröstningsstället på meddelandekortets foljebrevsdel eller på foljebrevsblanketten samt väljarens namn i förteckningen över väljarna. Efter det undertecknar valförrättaren meddelandekortets foljebrevsdel eller foljebrevsblanketten.
- 5) Valförrättaren innesluter valkuvertet och foljebrevsblanketten i ytterkuvertet.

Följande bild beskriver hur förhandsröstningen går till:

4.5 Bistående av väljaren

- Bistå väljaren vid att göra röstningsanteckningen och/eller vid ifyllandet av foljebrevet om väljaren ber om hjälp.
- Anteckna biträdets namn, om väljaren har ett eget biträde med sig.

4.5.1 Vem kan vara valbiträde?

På väljarens begäran ska valförrättaren bistå väljaren vid röstningen. Biträdet kan hjälpa väljaren bl.a. med att göra anteckningen på röstsedeln och fylla i foljebrevsblanketten på väljarens vägnar.

Den vars förmåga att göra röstningsanteckningen är väsentligt nedsatt får också assisteras av ett biträde som han eller hon själv har utsett, dock inte en person som är kandidat vid valet eller en kandidats make, barn, syskon eller förälder. Anlitande av biträde gäller förutom synskadade och andra personer med funktionsnedsättning också sådana personer som t.ex. till följd av en plötslig sjukdom har blivit oförmögna att göra röstningsanteckningen.

4.5.2 Biträdets uppgifter

Den som hjälper väljaren att göra röstningsanteckningen är skyldig att samvetsgrant följa väljarens anvisningar. Det som biträdet får veta i samband med röstningen ska hemlighållas. Biträdet får under inga omständigheter föreslå för väljaren vilken kandidat han eller hon ska rösta på.

Om väljaren exempelvis på grund av funktionsnedsättning inte förmår göra några anteckningar eller om han eller hon endast kan skriva ett bomärke, kan i foljebrevspunkten "Väljarens underskrift" antecknas t.ex. "På Matias Vikmans vägnar Lisa Lindholm".

4.5.3 Valförrättarens anteckningar

Valförrättaren ska ta reda på namnet på det biträde som väljaren själv valt och anteckna det i förteckningen över väljarna i punkten "Anmärkningar". En anteckning om biträdet ska göras i förteckningen över väljarna också i det fall att alla röstningar antecknas i röstningsregistret och någon förteckning således inte annars förs. Uppgifterna i förteckningen ska hanteras så att utomstående inte har möjlighet att se dem (t.ex. följande väljare som biträds och/eller dennes biträde).

4.6 Upprätthållande av ordningen

- Se till att ordning råder på förhandsröstningsstället.
- Se till att väljarnas valfrihet och valhemlighet bevaras.

4.6.1 Allmänt

Valförrättaren ska se till att oklanderlig ordning råder på förhandsröstningsstället och att valförrättningen förlöper utan störningar. De som har infunnit sig på förhandsröstningsstället ska iaktta de föreskrifter som valförrättaren finner nödvändigt att meddela. När det gäller upprätthållande av ordning är också arrangemangen på förhandsröstningsstället av stor betydelse.

Det ska särskilt ses till att inga tal hålls på förhandsröstningsstället eller i dess omedelbara närhet under röstningstiden, att tryckta eller skrivna upprop inte anslås eller delas ut där och att väljarnas valfrihet inte på något sätt utsätts för påverkan eller försök därtill. Om de föreskrifter som har meddelats i detta syfte överträds eller försök därtill görs, ska valförrättaren omedelbart, vid behov med polismyndighetens hjälp, avlägsna den som stör valförrättningen från förhandsröstningsstället.

Valförrättaren ska vid behov se till att de som redan har utövat sin rösträtt utan dröjsmål lämnar förhandsröstningsställets röstningsutrymme.

4.6.2 Förandet av "röstningsprotokollet"

Om det under förhandsröstningen har inträffat något sådant som har påverkat förrättningens normala förlopp (t.ex. om det på grund av något oöverstigligt hinder har varit nödvändigt att avbryta förrättningen eller andra eventuella särskilda situationer) ska valförrättaren anteckna detta i förteckningen över väljarna (valblankett nr 7, bilaga 6). En sådan anteckning ska göras i förteckningen över väljarna också i det fall att alla röstningar antecknas i rösträtsregistret och någon förteckning således inte annars förs.

4.6.3 Sällskapsdjur på röstningsstället

Allergi- och astmaförbundet delar ut affischer (storlek A4) till valförrättarna. Affischerna är avsedda att sättas upp på röstningsställets ytterdörr. På affischen finns ett foto på en hund och texten "Jag väntar utanför medan du röstar". Rekommendationen gäller dock inte ledarhundar för synskadade

eller assistenthundar för rörelsehindrade. Valförrättarna uppmanas att på ett ändamålsenligt sätt ta hänsyn till denna rekommendation.

Tanken bakom Allergi- och astmaförbundets rekommendation är att man på detta sätt kan förhindra att djurepitel sprids i allmänna utrymmen och att symptomen hos väljare och valmyndigheter med djurallergi förvärras. Djurepitel är ett starkt allergiframkallande ämne som stannar kvar i lokalen länge och förvärrar symptomen hos dem som har allergi eller astma.

4.6.4 Fotografering på ett förhandsröstningsställe

Det är möjligt att medierna eller även enskilda väljare begär att få fotografera röstningen på vissa förhandsröstningsställen. Valförrättaren ska skilt i varje enskilt fall bedöma om fotografering kan tillåtas. Fotograferingen får inte på något sätt äventyra valhemligheten eller ordningen på förhandsröstningsstället.

Riksdagens justitieombudsman har i sitt beslut av den 23 oktober 2007 (dnr. 1107/2/07) ansett att valnämndens ordförande med beaktande av den aktuella situationen kunde förbjuda fotografering på röstningsstället.

Enligt vallagen ska röstningen på förhandsröstningsstället ordnas så att valhemligheten bevaras. Det är inte tillåtet att fotografera i valbåsen. Väljaren har både en rättighet och skyldighet att bevara valhemligheten på röstningsstället. Valförrättaren kan dock naturligtvis inte försäkra sig om att väljaren handlar korrekt i valbåset.

4.6.5 Valinsamlingar

De organisationer som polisstyrelsen har beviljat tillstånd till penninginsamling (se <https://vaalit.fi/sv/brev-och-promemorior-till-valmyndigheterna>), har rätt att samla in pengar på röstningsstället, dock så att valmyndigheterna inte i något skede blir tvungna att delta i uppgifter som hänför sig till insamlingen och så att insamlingen inte på något sätt stör röstningen. Insamlingen ska ordnas så att väljarna inte får den uppfattningen att de måste delta i insamlingen för att kunna rösta eller att insamlingen på något sätt hör till röstningen.

För insamlingsskrinet och personen som övervakar skrinet ska i mån av möjlighet ordnas en lämplig plats vid förhandsröstningsstället. Denna plats ska vara tillräckligt långt ifrån det egentliga röstningsstället för att säkerställa att insamlingen inte stör röstningen eller väljarna.

Om omständigheterna på förhandsröstningsstället är sådana att insamlingsverksamheten inte kan ordnas enligt tillståndsvillkoren eller om insamlingen

inte förlöper enligt ovan nämnda förutsättningar kan insamlingen inte tillåtas. Valförrättaren ska avgöra detta skilt för varje fall.

Personen som övervakar insamlingsskrinet svarar också för förvaringen av skrinet. Denna person ska fråga valförrättaren om det finns möjlighet för nattförvaring. Nattförvaringen är möjlig enbart om valförrättaren tillåter detta.

4.7 Insändande av ytterkuverten till den kommunala centralvalnämnden

- Sortera ytterkuverten i två grupper: 1) ytterkuvert som är adresserade till centralvalnämnden i den egna kommunen och 2) ytterkuvert som är adresserade till centralvalnämnderna i andra kommuner.
- Sänd ytterkuverten som är adresserade till centralvalnämnden i den egna kommunen på det sätt som centralvalnämnden bestämt (enligt vad som överenskommits).
- Skicka utan dröjsmål ytterkuverten som är adresserade till centralvalnämnderna i andra kommuner till dem per post.

4.7.1 Allmänt

Valförrättaren ska se till att ytterkuverten skickas till respektive kommunal centralvalnämnd **så fort som möjligt** efter varje röstning.

Om ytterkuverten någon förhandsröstningsdag undantagsvis inte kan skickas vidare från förhandsröstningsstället under samma dag, ska de medan lokalen är stängd förvaras i kassavalvet, kassaskåpet eller på något annat säkert ställe.

Ytterkuverten ska **ovillkorligen** vara centralvalnämnderna till handa senast fredagen före valdagen före klockan 19.

4.7.2 Sortering av ytterkuvert

Valförrättarna delar in ytterkuverten i två grupper, dvs.

- ytterkuvert som är adresserade till centralvalnämnden i den egna kommunen och
- ytterkuvert som är adresserade till centralvalnämnderna i andra kommuner.

Det är skäl att göra sorteringen allt efter som ytterkuvert samlas.

Det är ytterst viktigt att sortera ytterkuverten så att kuverten så snabbt som möjligt kan skickas till i synnerhet centralvalnämnden i den egna kommunen.

4.7.3 Leverans av ytterkuvert

Ytterkuvert som är adresserade till centralvalnämnden i den egna kommunen

Ytterkuverten sänds till centralvalnämnden i den egna kommunen på det sätt som centralvalnämnden har bestämt. Centralvalnämnden meddelar exempelvis per telefon till valförrättarna på vilket sätt ytterkuverten ska levereras. Samma insändningssätt ska användas under hela den tid som förhandsröstningen pågår, om inte något annat följer av särskilda skäl. Alternativen är de följande:

- 1) en representant för centralvalnämnden avhämtar ytterkuverten på förhandsröstningsstället vid varje förhandsröstningsdags slut eller vid överenskomna tidpunkter,

Centralvalnämndens representant ska ge valförrättaren en fritt formulerad kvittering på att ytterkuverten har mottagits. I kvitteringen ska antecknas antalet mottagna ytterkuvert samt datum, klockslag och förhandsröstningsställets namn samt valförrättarens och avhämtarens underteckningar. Avhämtaren ska vara beredd att styrka sin identitet för valförrättaren.

- 2) minst två valförrättare kommer med ytterkuverten till centralvalnämnden efter varje förhandsröstningsdags slut eller vid överenskomna tidpunkter;

Centralvalnämndens representant ska ge valförrättaren en fritt formulerad kvittering på att ytterkuverten har mottagits. I kvitteringen ska nämnas antalet mottagna ytterkuvert, datum, klockslag, förhandsröstningsställets namn och underteckningar.

- 3) enbart av vägande skäl, t.ex. på grund av långt avstånd: valförrättaren skickar ytterkuverten per post.

Postningen sker enligt det utdelningssätt som kommunen även i övrigt använder. Om kommunen är en postboxkund avhämtar den vanligen själv den ankommande posten på postkontoret och i detta fall ges ytterkuverten till kommunen vid avhämtningen. Ytterkuvert skickas alltid som expressbrev.

- 4) valförrättaren skickar ytterkuverten till centralvalnämnden med kurirtjänst (specialtjänst som kommunen beställer av t.ex. Posti).

Ytterkuvert som är adresserade till centralvalnämnderna i andra kommuner

Valförrättaren har som lagstadgad uppgift att se till att ytterkuverten snabbt skickas till centralvalnämnden i rätt kommun. Ytterkuverten ska skickas till centralvalnämnderna i andra kommuner antingen så att

- 1) valförrättaren postar kuverten själv eller
- 2) valförrättaren levererar kuverten snabbt till den egna centralvalnämnden, som sedan omedelbart postar dem vidare.

Om postningen av ytterkuverten

Ytterkuverten skickas alltid som expressbrev. Om valförrättaren skickar vidare ytterkuvert per post måste han eller hon se till att ytterkuverten lämnas till posten så snart som möjligt efter att förhandsröstningen har ägt rum eller efter varje förhandsröstningsdag. Om detta inte är möjligt på den sista förhandsröstningsdagen, dvs. på tisdagen, **ska kuverten ovillkorligen lämnas till posten senast på onsdagen före den sista inlämningstidpunkten på postanstalten i fråga.** Justitieministeriet sänder till centralvalnämnderna en förteckning över de sista inlämningstidpunkterna i alla postanstalter i varje kommun. Centralvalnämnden kopierar och distribuerar förteckningen till valförrättarna.

Valförrättarna ska vid postning av ytterkuvert alltid använda kvitteringslistan över ytterkuvert (**bilaga 7**) i vilken valförrättaren dagligen antecknar antalet ytterkuvert som lämnats till Posti och i vilken Postis representant kvitterar mottagandet av kuverten. Samma lista används under hela förhandsröstningen. Ytterkuverten får således inte läggas direkt i en brevlåda.

4.8 Förvaring och återställande av valmaterialet

4.8.1 Förvaring av valmaterialet över natten

Efter utgången av den tid som varje dag har reserverats för förhandsröstningen ska valförrättaren lägga förhandsröstningshandlingarna och de tillbehör som behövs under valförrättningen i säkert förvar (se 4.3).

4.8.2 Återställande av valmaterialet

Efter avslutad förhandsröstning ska valförrättarna återställa till centralvalnämnden valstämplarna, oanvända röstsedlar, kandidatförteckningar / sammanställningar av kandidatlistor, (ifyllda) förteckningar över dem som röstat på förhand, blanketten för kvitteringslista över ytterkuvert samt allt oanvänt valmaterial.

Valförrättaren ansvarar för att kvitteringarna över överlämnade ytterkuvert (se 4.7) förvaras i minst tre månader. I praktiken kan centralvalnämnden sköta bevaringen av utlämningskvitteringarna för valförrättarens räkning.

5. ÖVRIGA ANVISNINGAR

5.1 Justitieministeriets valwebbplats

På justitieministeriets webbplats www.valfinland.fi finns bland annat allmän information om val, anvisningar om röstning och valmyndigheternas kontaktinformation.

5.2 Myndigheten för digitalisering och befolkningsdatas jour som gäller rösträttsregistret

Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata har jour för valmyndigheternas förfrågningar som gäller rösträttsregistret under förhandsröstningsperioden vardagar klockan 9–20 samt under veckoslutet klockan 9–18 på numret 0295 535 530.

På journumret ska valmyndigheten ange **personbeteckningen** för den person som frågan gäller. På basis av personbeteckningen uppger Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata personens namn och på detta sätt kan det säkerställas att det är fråga om den person som centralvalnämnden avser. Det är bra att leta fram personbeteckningen från dokumenten **innan man ringer** till Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata.

Om valmyndigheten inte har tillgång till personbeteckningen, ska uppgifterna frågas på basis av namnet. Detta är betydligt långsammare, eftersom det i rösträttsregistret kan finnas flera personer med samma namn. När uppgifterna frågas på basis av namnet kan även andra tilläggsuppgifter behövas, såsom födelsetid, hemkommun osv.

5.3 Justitieministeriets servicenummer för väljarna

Justitieministeriet har för väljarna ordnat ett avgiftsfritt servicenummer 0800 9 4771 (för svenskspråkiga) och 0800 9 4770 (för finskspråkiga) samt en Whatsapp-meddelandetjänst på numret 050 438 8730. Via servicenumret kan väljarna få information om förhandsröstningsställes adresser och öppettider. På numret ges också råd i frågor som gäller röstning (t.ex. att väljaren ska ta med sig sitt meddelandekort och ett identitetsbevis osv.). Denna service är avsedd för väljarna. Valmyndigheten får enbart i undantagsfall ringa numret.

5.4 Kontaktuppgifter

Kontaktuppgifterna till de kommunala centralvalnämnderna finns på webbplatsen www.valfinland.fi under punkten:

- valfinland.fi -> kontakt -> de kommunala centralvalnämnderna.

Vissa tidsfrister i presidentvalet 2024

Valdag vid det första valet är 28 januari 2024
Valdag vid det eventuella andra valet är 11 februari 2024

Tidpunkt	¹	Utförs av	Åtgärd	Vallagen
Augusti-september 2021		Fullmäktige	Kommunala centralvalnämnden tillsätts	13 § 1 och 3 mom.
Den 28 juli 2023 tidigast		Kandidaten	Sådana kostnader för kandida- tens valkampanj som finansieras med valfinansiering kan börja uppkomma	²
Den 28 juli 2023 tidigast		Partiet	Kampanjtiden för presidentvalet inleds	³
Augusti 2023 senast		Fullmäktige	Indelningen i röstningsområden ändras vid behov och ändringen meddelas Myndigheten för digi- talisering och befolkningsdata	8 § 1 och 2 mom.
I god tid		Statsrådet	Förordningen om de finska be- skickningar och deras verksam- hetsställen som är förhandsröst- ningsställen	9 § 1 mom. 2 punk- ten
I god tid		Kommunstyrelsen	Beslut om de allmänna för- handsröstningsställena i kom- munen	9 § 1 mom. 1 punk- ten
I god tid		Kommunstyrelsen	Bestämmande av vilka verksam- hetsenheter inom socialvården som är förhandsröstningsställen i kommunen	9 § 1 mom. 3 punk- ten
I god tid		Kommunstyrelsen	Beslut om röstningsställena på valdagen	9 § 3 mom.
I god tid		Kommunstyrelsen	Valnämnderna och valbestyrel- serna tillsätts	15 §

¹ Numret visar hur många dagar före eller efter valdagen som åtgärden ska utföras enligt vallagen (714/1998).

² Lag om kandidaters valfinansiering (273/2009) 2 § 1 mom.

³ Partilag (10/1969) 8 § 3 mom.

Lördag 28.10.2023 tidigast		En röstberättigad	Beställningen av brevröstnings- handlingar inleds	66 c §
Utan dröjsmål efter att en beställning av brevröst- ningshandlingar har tagits emot		Justitieministeriet	Brevröstningshandlingarna sänds till de röstberättigade som beställt dem	66 c § 4 mom.
Fredag 3 november 2023 senast ⁴		Kommunstyrelsen/ Centralvalnämnden	Uppgifterna om kommunens all- männa förhandsröstningsställ- en och röstningsställena på valdagen meddelas till Myndigheten för digitalisering och befolknings- data via valdatasystemet	9 § 4 mom.
Fredag 3 november 2024 kl. 12 senast		Centralvalnämnden	Centralvalnämndens kontakt- uppgifter meddelas till Myndig- heten för digitalisering och be- folkningsdata via valdatasyste- met	13 § 4 mom.
I god tid		Centralvalnämnden	Valförrättare till de allmänna förhandsröstningsställena i hem- landet och till hemmaröstning förordnas	17 § 2 mom.
I god tid		Chefen för den finska beskickningen	Valförrättaren till det allmänna förhandsröstningsstället i utlan- det förordnas	17 § 2 mom.
I god tid		Befälhavaren för ett finskt fartyg	Valförrättaren till röstning om- bord på fartyg förordnas	17 § 2 mom.
I god tid		Justitieministeriet	De allmänna förhandsröstnings- ställena och röstningstiderna vid dessa tillkännages	49 § 3 mom.
I god tid		Centralvalnämnden	Förhandsröstningsställena och röstningsställena på valdagen i kommunen tillkännages	49 § 1 mom. och 67 § 3 mom.
Måndag 4 december 2023 senast	55.	Justitieministeriet	Partierna och deras namnteck- nare meddelas till Helsingfors valkrets-nämnd	32 §
Måndag 4 december 2023 senast	55.	Helsingfors valkrets- nämnd	Beslut om arrangemangen vid mottagning av kandidatsökan	34 §

⁴ Den sista dagen enligt vallagen är fredagen den 8 december 2023. Av de skäl som framgår av justitieministeriets brev 2.6.2023 (VN/17100/2023) (till det meddelandekort som postas till varje röstberättigad bifogas en förteckning över förhandsröstningsställena inom valkretsen i fråga samt deras adresser och öppettider) ska uppgifterna meddelas senast den 3 november 2023.

			Angående beslutet avfattas en kungörelse som ska delges de valombud som partierna har meddelat och hållas framlagd i valkrets nämndens sammanträdeslokal och publiceras i den officiella tidningen.	
Fredag 8 december 2023	51.	Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	Uppgifterna i rösträtsregistret fastställs	18 § 2 och 3 mom.
Måndag 11 december 2023 senast	48.	Partiet och valmansföreningen	Valombudet meddelas till Helsingfors valkrets nämnd	131 § 4 mom.
Tisdag 12 december 2023 före kl. 16	47.	Valombudet	Kandidatansökan ska senast lämnas in till Helsingfors valkrets nämnd	132 §
Onsdag 13 december 2023 senast	46.	Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	Upprättande av rösträtsregistret	18 § 1 mom.
Måndag 18 december 2023	41.	Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	Rösträtsregistret finns framlagt för kontroll på de ställen som Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata bestämt	23 §
Måndag 18 december 2023	41.	Helsingfors valkrets nämnd	Kandidatansökningarna granskas och eventuella anmärkningar görs till valombuden Kandidaternas inbördes ordningsföljd bestäms för kandidatförteckningen	35–37 §
Utan dröjsmål		Helsingfors valkrets nämnd	Underrättelse till statsrådet om endast en kandidat ställts upp inom föreskriven tid	136 §
Utan dröjsmål efter att den i 136 § avsedda underrättelsen har mottagits		Statsrådet	Statsrådet konstaterar att den enda uppställda kandidaten blir vald till republikens president, meddelar honom eller henne skriftligen detta och utfärdar en kungörelse om saken som ska publiceras i Finlands författningssamling	136 §
Onsdag 20 december 2023 före klockan 16	39.	Valombudet	Rättelser och kompletteringar till kandidatansökan och de handlingar som fogats till den	38 §
Onsdag 20 december 2023 efter klockan 16	39.	Helsingfors valkrets nämnd	De kandidatansökningar som inkommit inom utsatt tid behandlas på nytt och beslut med anledning av dem fattas	39 §

Torsdag 21 december 2023	38.	Helsingfors valkrets-nämnd	Beslut som eventuellt fattas efter att kandidatsökningarna har behandlats om att en kandidat inte tas upp i kandidatförteckningen för presidentvalet	40 §
Torsdag 21 december 2023 senast	38.	Helsingfors valkrets-nämnd	Ett tillkännagivande om de uppställda kandidaterna upprättas och publiceras i Finlands författningssamling	135 §
Torsdag 21 december 2023	38.	Helsingfors valkrets-nämnd	Kandidatförteckningen för presidentvalet upprättas	42 § 1 mom.
Torsdag 21 december 2023 tidigast efter att kandidatförteckningen för presidentvalet har uppgjorts	38.	De partier eller de valombud för valmansföreningar som ställt upp kandidater, eller valombudens ersättare	Frivillig förhandsredovisning om valfinansieringen kan lämnas in till statens revisionsverk	⁵
Torsdag 21 december 2023	38.	Helsingfors valkrets-nämnd	Kandidatuppgifterna registreras i det riksomfattande kandidatregistret	43 § 2 mom.
Torsdag 4 januari 2024 senast	24.	Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	Ett meddelandekort skickas till de röstberättigade vars adress är känd	21 § 4 mom.
Onsdag 10 januari 2024	18.	Valförrättare	Förhandsröstningen ombord på finska fartyg inleds	47 § 1 mom.
Fredag 12 januari 2024 före kl. 16	16.	En röstberättigad eller någon annan person	Rättelseyrkanden som gäller rösträttsregistret framställs hos Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	24 § 1 mom.
Måndag 15 januari 2024	13.	Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	Rättelseyrkandena avgörs	25 § 1 mom.
Utan dröjsmål efter beslutet av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata		Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	Beslutet med anledning av begäran om omprövning delges parterna och meddelandekortet sänds, om beslutet innefattar att personen i fråga införs i rösträttsregistret	25 § 2 mom.
Tisdag 16 januari 2024 före kl. 12 senast	12.	Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	Eventuella ändringar som föranleds av besluten till följd av rättelseyrkanden görs i rösträttsregistret	25 § 1 mom.
Tisdag 16 januari 2024 före kl. 12 senast	12.	Befolkningsregistercentralen/magistraten	Eventuella självrättelser och de anteckningar som föranleds av dessa görs i rösträttsregistret	26 § 1 mom.

⁵ Lag om kandidaters valfinansiering 11 § 1 mom.

Utan dröjsmål efter de ovan nämnda besluten		Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	Beslut som Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata fattat i form av självrättelse delges den part självrättelsen gäller och ett meddelandekort sänds	25 § 2 mom. samt 26 § 2 och 3 mom.
Senast den sjunde dagen efter att parten delgavs beslutet		Den som framställde rättelseyrkandet	Besvär hos förvaltningsdomstolen över ett beslut av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata genom vilket ett rättelseyrkande har förkastats eller avvisats och besvär över ett beslut av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata genom vilket en person med stöd av 26 § 2 mom. har antecknats i rösträtsregistret som saknande rösträtt	27 § 1 mom.
Tisdag 16 januari 2024 kl. 12	12.	Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	Rösträtsregistret vinner laga kraft	28 § 1 mom.
Tisdag 16 januari 2024 före kl. 16 senast	12.	En röstberättigad som vill rösta hemma	Anmälan till den kommunala centralvalnämnden om önskan att rösta hemma	55 §
Onsdag 17 januari 2024	11.	Valförrättarna, valbestyrelsen	Förhandsröstningen i hemlandet och i finska beskickningar inleds	47 § 1 mom.
Lördag 20 januari 2024	8.	Valförrättare	Förhandsröstningen i utlandet avslutas	47 § 1 mom.
Tisdag 23 januari 2024	5.	Valförrättarna, valbestyrelsen	Förhandsröstningen i hemlandet avslutas	47 § 1 mom.
Onsdag 24 januari 2024 från och med kl. 18 ⁶	4.	Justitieministeriet	Vallängderna matas ut ur rösträtsregistret röstningsområdesvis och längderna levereras till centralvalnämnderna	71 § 1 mom.
Fredag 26 januari 2024 kl. 19	2.	De som brevröstar	Brevröstningshandlingarna ska vara framme hos den berörda kommunens centralvalnämnd	66 e § 3 mom.
Fredag 26 januari 2024 kl. 19	2.	Centralvalnämnden	Förhandsröstningshandlingarna granskas så att de handlingar som kommit in före kl. 19 hinners behandlas	63 § 1 mom.
Efter att brevröstningshandlingarna granskats		Centralvalnämnden	De röstsedlar som lämnats vid brevröstning stämplas och innesluts i nya kuvert	66 g § 3 mom.

⁶ På grund av de förberedelser som behövs för utskriften stängs rösträtsregistret en timme före den tidsfrist som anges i 71 § 1 mom. i vallagen.

Lördag 27.1.2024 senast	1.	Kandidaten	Frivillig förhandsredovisning om valfinansieringen och kostnaderna för valkampanjen lämnas in till Statens revisionsverk	⁷
Söndag 28 januari 2024 kl. 9–20	VD	Valnämnden	Röstning på valdagen	68 § och 127 § 1 mom. och 189 § 1 mom.
Söndag 28 januari 2024 tidigast kl. 15 eller av särskilda skäl kl. 10	VD	Valkretsnämnden	Räkning av förhandsröster (inkl. brev röster)	86 § 1 mom.
Söndag 28 januari 2024 efter kl. 20	VD	Valnämnden	Preliminär rösträkning	78 §
Måndag 29 januari 2024 senast kl. 12	1.	Valkretsnämnden	De röster som avgetts på valdagen kontrollräknas	87 § 1 mom.
Tisdag 30 januari 2024 vid ett möte som inleds kl. 10	2.	Valkretsnämnden	De röstetal som varje kandidat fått i valkretsen i det första valet fastställs och meddelas till Helsingfors valkretsnämnd	137 §
Tisdag 30 januari 2024 utan dröjsmål efter att ha fått de meddelanden som avses i 137 §	2.	Helsingfors valkretsnämnd	Det slutliga antal röster som i det första valet avgetts för varje kandidat i hela landet och det totala antalet röster fastställs och meddelas till justitieministeriet	138 § 1 mom.
Utan dröjsmål		Statsrådet	Om någon kandidat vid det första valet i hela landet har fått mer än hälften av de avgivna rösterna, konstateras att kandidaten har blivit vald till republikens president. Den som har blivit vald underrättas om detta och en kungörelse publiceras i Finlands författningssamling.	138 § 2 mom.
Utan dröjsmål		Justitieministeriet	Om ingen av kandidaterna har blivit vald vid det första valet utfärdas en kungörelse om resultatet av det första valet och att det förrättas ett andra val. Kungörelsen publiceras i Finlands författningssamling.	139 §

⁷ L om kandidaters valfinansiering, 11 §

Det eventuella andra valet				
Utan dröjsmål	12.	Helsingfors valkrets-nämnd	Kandidatförteckningen för det andra valet upprättas (och uppgifterna i det riksomfattande kandidatregistret uppdateras)	42 § 2 mom.
Tisdag 30 januari 2024 före kl. 16	12.	En röstberättigad som vill rösta hemma	Anmälan till den kommunala centralvalnämnden om önskan att rösta hemma (om inte detta har gjorts redan i samband med första valet)	55 § 1 mom.
Onsdag 31 januari 2024	11.	Valförrättarna, valbestyrelsen	Förhandsröstningen vid det andra valet i hemlandet och i finska beskickningar samt hemmaröstningen inleds	
Lördag 3 februari 2024	8.	Valförrättare	Förhandsröstningen vid det andra valet avslutas i utlandet	
Tisdag 6 februari 2024	5.	Valförrättarna, valbestyrelsen	Förhandsröstningen vid det andra valet i hemlandet och hemmaröstningen avslutas	
Onsdag 7 februari 2024 från och med kl. 18	4.	Justitieministeriet	Vallängderna matas ut ur röst-rättsregistret röstningsområdesvis och längderna levereras till centralvalnämnderna	
Fredag 9 februari 2024 kl. 19	2.	De som brevröstar	Brevröstningshandlingarna ska vara framme hos den berörda kommunens centralvalnämnd	66 e § 3 mom.
Fredag 9 februari 2024	2.	Centralvalnämnden	Förhandsröstningshandlingarna vid det andra valet granskas så att de handlingar som kommit in fredagen den 3 februari 2024 före kl. 19 hinna behandlas	63 § 1 mom.
Efter att brevröstningshandlingarna granskats		Centralvalnämnden	De röstsedlar som lämnats vid brevröstning stämplas och innesluts i nya kuvert	66 g § 3 mom.
Söndag 11 februari 2024	VD	Valnämnden	Röstning på valdagen	68 och 127 § 2 mom.
Söndag 11 februari 2024 tidigast kl. 15 eller av särskilda skäl kl. 10	VD	Valkrets-nämnden	Räkning av förhandsröster (inkl. brevröster)	86 § 1 mom.
Söndag 11 februari 2024 efter kl. 20	VD	Valnämnden	Preliminär rösträkning	78 § 1 mom.

Måndag 12 februari 2024 senast kl. 12	1.	Valkrets-nämnden	De röster som avgetts på valda- gen kontrollräknas	87 § 1 mom.
Onsdag 14 februari 2024 kl. 18	3.	Valkrets-nämnden	De röstetal som kandidaterna fått i valkretsen i det andra valet fastställs; kandidaternas röstetal och det totala antalet avgivna röster i va- let meddelas till Helsingfors val- kretsnämnd	141 §
Onsdag 14 februari 2024	3.	Helsingfors valkrets- nämnd	Det slutliga antalet röster som i det andra valet avgetts för kandi- daterna i hela landet fastställs och meddelas till statsrådet	142 § 1 mom.
Torsdag 15 februari 2024	4.	Statsrådet	Konstaterar vilkendera kandida- ten som har valts till republikens president och underrättar den som blivit vald om detta samt utfärdar en kungörelse om valre- sultatet. Kungörelsen publiceras i Finlands författningssamling.	142 § 2 mom.
Söndag 25 februari 2024	14.	Kandidaten	Sådana kostnader för kandida- tens valkampanj som finansieras med valfinansiering kan inte längre uppkomma	⁸
Söndag 25 februari 2024		Partiet	Kampanjtiden för presidentvalet går ut	⁹
Fredag 1 mars 2024		Republikens president	Presidenten tillträder sitt äm- bete ¹⁰	¹¹
Efter valförrättningen		Justitieministeriet	Arkivutskriften matas ut ur rösträtsregistret och uppgifterna i registret utplånas	29 § 3 mom.
Efter arkivutskriften		Myndigheten för digi- talisering och befolk- ningsdata	Uppgifterna i rösträtsregistret utplånas	29 § 3 mom.
Inom två månader efter det att valresultatet har fast- ställts (antingen torsdag 28 mars 2024 eller måndag 15 april 2024)		De partier eller de val- ombud för valmansför- eningar som ställt upp kandidater, eller val- ombudens ersättare	Redovisning om valfinansiering ska lämnas in till statens revis- ionsverk	¹²

⁸ Lag om kandidaters valfinansiering 8 § 1 mom. Om det inte förrättas ett andra val är tidsfristen söndag 11 februari 2024.

⁹ Partilag 8 § 3 mom. Om det inte förrättas ett andra val är tidsfristen söndag 11 februari 2024.

¹⁰ Blir presidenten vald redan i det första valet tillträder han eller hon sitt ämbete torsdagen den 1 februari 2024.

¹¹ Grundlagen 55 § 1 mom.

¹² Lag om kandidaters valfinansiering 5 och 8 § och lag om beräkning av laga tid (150/1930) 3 och 5 §.

Vissa bestämda tider vid Europaparlamentsvalet 2024

Valdag 9 juni 2024

Tidpunkt	¹	Utförs av	Åtgärd	Vallagen
Augusti-september 2021		Fullmäktige	Kommunala centralvalnämnden tillsätts	13 § 1 och 3 mom.
Augusti 2023 senast		Fullmäktige	Indelningen i röstningsområden ändras vid behov och ändringen meddelas Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	8 § 1 och 2 mom.
Lördag 9.12.2023 tidigast		Kandidaten	Sådana kostnader för kandidats valkampanj som finansieras med valfinansiering kan börja uppkomma	²
Lördag 9.12.2023 tidigast		Partiet	Kampanjtiden för Europaparlamentsvalet inleds	³
I god tid		Statsrådet	Förordningen om de finska beskickningar och deras verksamhetsställen som är förhandsröstningsställen	9 § 1 mom. 2) punkten
I god tid		Kommunstyrelsen	Beslut om de allmänna förhandsröstningsställena i kommunen	9 § 1 mom. 1) punkten
I god tid		Kommunstyrelsen	Bestämmande av vilka verksamhetsställen inom socialvården som är förhandsröstningsställen i kommunen	9 § 1 mom. 3) punkten
I god tid		Kommunstyrelsen	Beslut om röstningsställena på valdagen	9 § 3 mom.
I god tid		Kommunstyrelsen	Valnämnderna och valbestyrelserna tillsätts	15 §
Lördag 9.3.2024 tidigast		En röstberättigad	Beställningen av brevröstningshandlingar inleds	66 c §

¹ Numret visar hur många dagar före eller efter valdagen som åtgärden ska utföras enligt vallagen (714/1998).

² Lag om kandidaters valfinansiering (273/2009) 2 § 1 mom.

³ Partilag (10/1969) 8 § 3 mom.

Utan dröjsmål efter att beställningen av brev-röstningshandlingar har tagits emot		Justitieministeriet	Brevröstningshandlingarna sänds till de röstberättigade som beställt dem	66 c § 4 mom.
I god tid		Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	Medborgare i andra medlemsstater i EU, som uppfyller villkoren för rösträtt, meddelas att de kommer att ha rösträtt och vara valbara vid Europaparlamentsvalet	22 §
Torsdag 21.3.2024 senast kl. 16	80.	Medborgare i andra medlemsstater i Europeiska unionen	Meddelar Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata att de vill utöva sin rösträtt i Finland eller återta en tidigare inlämnad anmälan	18 § 5 mom.
Utan dröjsmål efter 21.3.2024		Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	Underrättar myndigheten i en annan medlemsstat i Europeiska unionen om de röstberättigade medborgare i staten i fråga som har meddelat att de önskar utöva sin rösträtt i Finland	162 §
Fredag 22.3.2024 senast kl. 12		Centralvalnämnden	Centralvalnämndens kontaktuppgifter meddelas till Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata via valdatasystemet	13 § 4 mom.
Fredag 22.3.2024 senast kl. 12	⁴	Kommunstyrelsen/centralvalnämnden	Uppgifterna om kommunens allmänna förhandsröstningsställanden och röstningsställanden på valdagen meddelas till Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata via valdatasystemet	9 § 4 mom.
I god tid		Centralvalnämnden	Valförrättare till de allmänna förhandsröstningsställandena i hemlandet och hemmaröstning förordnas	17 § 2 mom.
I god tid		Chefen för den finska beskickningen	Valförrättaren till det allmänna förhandsröstningsstället i utlandet förordnas	17 § 2 mom.
I god tid		Befälhavaren för ett finskt fartyg	Valförrättaren till röstning ombord på fartyg förordnas	17 § 2 mom.

⁴ Den sista tidpunkten enligt vallagen är fredagen den 19 april 2024, men av de skäl som framgår av justitieministeriets brev 2.6.2024 VN/17100/2023 (till det meddelandekort som postas till varje röstberättigad bifogas en förteckning över förhandsröstningsställanden och deras adresser samt öppettider i den röstberättigades valkrets) ska uppgifterna meddelas senast den 22 mars 2024.

I god tid		Justitieministeriet	De allmänna förhandsröstningsställena och deras öppettider tillkännages	49 § 3 mom.
I god tid		Centralvalnämnden	Information om var kommunens förhandsröstningsställen finns och om röstningsställena på valdagen	49 § 1 mom. och 67 § 3 mom.
Fredag 19.4.2024 kl. 24	51.	Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	Fastställande av uppgifterna i rösträtsregistret	18 § 2 och 3 mom. och 19 § 2 mom.
Måndag 22.4.2024 senast	48.	Justitieministeriet	Meddelande om partier samt partiernas namntecknare till Helsingfors valkrets-nämnd	31 § och 32 §
Måndag 22.4.2024 senast	48.	Helsingfors valkrets-nämnd	Beslut om på vilket sätt kandidatsökningarna ges in och kungörelse om detta	34 §
Måndag 22.4.2024	48.	Partiet	Meddelar Helsingfors valkrets-nämnd sitt valombud och valombudets ersättare (namn, personbeteckning och kontaktinformation)	170 § 4 mom.
Onsdag 24.4.2024 senast	46.	Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	Upprättande av rösträtsregistret	18 § 1 mom. och 19 § 2 mom.
Måndag 29.4.2024	41.	Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	Rösträtsregistret finns framlagt i magistraterna och på andra ställen enligt vad Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata bestämmer	23 § 1 mom.
Torsdag 30.4.2024 före kl. 16	40.	Valombudet	Kandidatansökan samt meddelande om valförbund och gemensam lista ska ges in till Helsingfors valkrets-nämnd ⁵	171, 173 och 175 §
Utan dröjsmål		Helsingfors valkrets-nämnd	Underrättar Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata om en kandidatansökan som gäller en medborgare i en annan medlemsstat inom Europeiska unionen	177 §
Utan dröjsmål		Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	Underrättar den behöriga myndigheten i kandidatens hemstat	177 §

			om en kandidatansökan som gäller en medborgare i en annan medlemsstat inom Europeiska unionen	
Utan dröjsmål		Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	Meddelar Helsingfors valkrets-nämnd om att en i Finland valbar person har ställts upp som kandidat i en annan medlemsstat inom Europeiska unionen i samma val	176 §
Inom fem arbetsdagar från att begäran tagits emot		Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	Uppgifter för kontroll av valbarheten för en finsk medborgare som kandiderar i en annan EU-medlemsstat ska lämnas till den behöriga myndigheten i medlemsstaten i fråga	177a § ⁶
Måndag 6.5.2024	34.	Helsingfors valkrets-nämnd	Kandidatansökningarna granskas och eventuella anmärkningar görs till valombuden Partiernas, gemensamma listornas och valmansföreningarnas inbördes ordningsföljd bestäms för sammanställningen av kandidatlistorna	35–37 §
Onsdag 8.5.2024 före kl. 16	32.	Valombudet	Vid behov rättelser och kompletteringar till kandidatansökan och de handlingar som fogats till dem	38 §
Onsdag 8.5.2024 efter kl. 16	32.	Helsingfors valkrets-nämnd	De kandidatansökan som inkommit inom utsatt tid behandlas på nytt och beslut med anledning av dem fattas	39 §
Fredag 10.5.2024 före kl. 12	31. ⁵	Valombudet	Kandidatansökan av ett parti eller en valmansförening, vars anmälan om anslutning till ett valförbund eller en gemensam lista inte har blivit godkänd, återtas	40 § 2
Fredag 10.5.2024 innan sammanställningen av kandidatlistorna görs upp	31.	Helsingfors valkrets-nämnd	Beslut, som eventuellt fattas efter att kandidatansökningarna har behandlats, om att en kandidat inte tas upp i sammanställningen av kandidatlistorna	40 §

⁵ Torsdag 9.5. Kristi himmelsfärds dag

Fredag 10.5.2024	31.	Helsingfors valkrets-nämnd	Uppgörande av sammanställningen av kandidatlistorna	41 §
Efter att sammanställningen av kandidatlistorna har gjorts upp		Helsingfors valkrets-nämnd	Distribution av sammanställningen av kandidatlistorna	44 §
Fredag 10.5.2024	31.	Helsingfors valkrets-nämnd	Kandidatuppgifterna registreras i det riksomfattande kandidatregistret	43 § 2 mom.
Fredag 10.5.2024	31.	Den som brevröstar	Brevröstningen inleds	66 d § 1 mom.
Efter att sammanställningen av kandidatlistorna har uppgjorts	31.	Kandidaten	Frivillig förhandsredovisning om valfinansieringen kan lämnas in till statens revisionsverk	⁶
Torsdag 16.5.2024 senast	24.	Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	Ett meddelandekort sänds till de röstberättigade vars adress är känd Vid Europaparlamentsval sänds kortet emellertid inte till sådana i rösträttsregistret införda personer som Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata antecknar i rösträttsregistret som saknande rösträtt.	21 § 4 mom. 21 § 4 mom. och 26 § 5 mom.
Onsdag 22.5.2024	18.	Valförrättare	Förhandsröstningen ombord på finska fartyg kan inledas	47 § 1 mom.
Fredag 24.5.2024 före kl. 16	16.	En röstberättigad eller någon annan person	Rättelseyrkande som gäller rösträttsregistret framställs hos Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	24 § 1 mom.
Måndag 27.5.2024	13.	Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	Rättelseyrkandet avgörs	25 § 1 mom.
Omedelbart efter beslut av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata.		Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	Beslutet med anledning av rättelseyrkandet delges parterna och meddelandekortet sänds, om beslutet innefattar att personen i fråga införs i rösträttsregistret	25 § 2 mom.
Tisdag 28.5.2024 före kl. 12	12.	Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	Eventuella ändringar till följd av beslutet om rättelseyrkande förs in i rösträttsregistret	25 § 1 mom.
Tisdag 28.5.2024 före kl. 12	12.	Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	Eventuella självrättelser och de anteckningar som föranleds av dessa görs i rösträttsregistret	26 § 1 mom. och 5 mom.

⁶ Lag om kandidaters valfinansiering 11 § 1 mom.

Utan dröjsmål		Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	Myndighetens för digitalisering och befolkningsdata beslut som föranleds av självrättelser delges personen i fråga och ett meddelandekort skickas	26 § 2 mom. och 25 § 2 mom. 26 § 3 mom.
Senast den sjunde dagen efter den dag då personen i fråga delgavs beslutet eller det publicerades i den officiella tidningen		Den som framställde rättelseyrkandet	Besvär hos förvaltningsdomstolen över ett beslut av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata genom vilket ett rättelseyrkande har förkastats eller avvisats och över ett beslut av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata genom vilket en person med stöd av 26.2 § antecknats i rösträtsregistret som saknande rösträtt	27 § 1 mom.
Tisdag 28.5.2024 fr.o.m. kl. 12	12.	Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	Rösträtsregistret vinner laga kraft	28 § 1 mom.
Tisdag 28.5.2024 före kl. 16	12.	En röstberättigad som vill rösta hemma	Anmälan till den kommunala centralvalnämnden om önskan att rösta hemma	55 § 1 mom.
Onsdag 29.5.2024	11.	Valförrättarna, valbestyrelsen	Förhandsröstningen i hemlandet och i finska beskickningar samt hemmaröstningen inleds	47 § 1 mom.
Lördag 1.6.2024	8.	Valförrättarna	Förhandsröstningen i utlandet avslutas	47 § 1 mom.
Tisdag 4.6.2024	5.	Valförrättarna, valbestyrelsen	Förhandsröstningen i hemlandet och hemmaröstningen avslutas	47 § 1 mom.
Onsdag 5.6.2024 fr.o.m. kl. 18 ⁷	4.	Justitieministeriet	Vallängderna matas ut ur rösträtsregistret röstningsområdesvis och längderna ställs till centralvalnämnderna	71 § 1 mom.
Fredag 7.6.2024 före kl. 19	2.	Den som brevröstar	Brevröstningshandlingarna ska vara framme hos den behöriga kommunala centralvalnämnden	66 e § 3 mom.
Fredag 7.6.2024 kl. 19	2.	Centralvalnämnden	Förhandsröstningshandlingarna och brevröstningshandlingarna granskas så att de handlingar som kommit in före kl. 19 hin- ner behandlas	63 § 1 mom. och 66 g § 1 mom.

⁷På grund av förberedelserna som behövs för utskrivandet stängs rösträtsregistret en timme före tidsfristen som anges i 71 § 1 mom. i vallagen.

Efter att brevröstningshandlingarna granskats		Centralvalnämnden	De röstsedlar som lämnats vid brevröstning stämplas på nytt och innesluts i nya kuvert	66 g § 3 mom.
Lördag 8.6.2024	1.	Kandidaten	Frivillig förhandsredovisning om valfinansieringen och kostnaderna för valkampanjen lämnas in till Statens revisionsverk	⁸
Söndag 9.6.2024 kl. 9-20	VD	Valnämnden	Röstning på valdagen	68 §
Söndag 9.6.2024 tidigast kl. 15 eller av särskilda skäl tidigast kl. 10	VD	Valkrets-nämnden	Räkning av förhandsröster (och brevröster)	86 § 1 mom.
Söndag 9.6.2024 Efter kl. 20	VD	Valnämnden	Preliminär rösträkning	78 §
Måndag 10.6.2024 Senast kl. 12	1.	Valkrets-nämnden	De röster som avgetts på valdagen kontrollräknas	87 § 1 mom.
Onsdag 12.6.2024 vid mötet som inleds kl. 18	3.	Valkrets-nämnden	Fastställande av valresultatet och meddelande om röstetalen och antalet röster till Helsingfors valkrets-nämnd	178 §
Onsdag 12.6.2024 utan dröjsmål efter ovan nämnda meddelande		Helsingfors valkrets-nämnd	Fastställande av valresultatet i hela landet, meddelande av resultatet till justitieministeriet, kungörelse om resultatet och sändande av fullmakterna till de invalda	179, 181 och 182 §
Inom 14 dagar efter att valresultatet har offentliggjorts		Ändringssökanden	Besvär över beslut av Helsingfors valkrets-nämnd med vilket resultatet har fastställts ska anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol	100-102 §
Söndag 23.6.2024		Kandidaten	Sådana kostnader för kandidatens valkampanj i valet som finansieras med valfinansiering kan inte länge uppkomma	⁹
Söndag 23.6.2024		Partiet	Kampanjtiden för valet går ut	¹⁰
När valresultatet har vunnit laga kraft		Justitieministeriet	Arkivutskrifter matas ut ur rösträttsregistret	29 § 3 mom.

⁸ L om kandidaters valfinansiering 11 §

⁹ L om kandidaters valfinansiering, 2 § mom.

¹⁰ Partilag 8 § 3 mom.

Efter att arkivutskriften har matats ut		Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata	Uppgifterna utplånas ur rösträttsregistret	29 § 3 mom.
Inom två månader från att valresultatet har fastställts (senast måndagen den 12.8.2024)		Den som valts till ledamot av Europaparlamentet och den som bestämts till ersättare för ledamot vid fastställande av valresultatet	Redovisning om valfinansiering ska lämnas in till statens revisionsverk	¹¹
Senast 31.12.2024 och varje kalenderår under valperioden vid behov		Ledamot av Europaparlamentet och ersättare (vid behov)	Efterhandsredovisning om valfinansieringen lämnas in till Statens revisionsverk	¹²

¹¹ 5 och 8 § i lagen om kandidaters valfinansiering

¹² L om kandidaters valfinansiering 11 a §

BILAGA 2: Följebrevsblankett (med kvitteringsanteckning)

*** 18.1.2024 092E28 Vanda ***

LÄHETEKIRJE
FÖLJEBREV

Änästjå Väljare
OLSSON
SVEN ERIK

Vastaanottaja Mottagare
092 007B
CENTRALVALNÄMNDEN
I VANDA STAD
STATIONSVÄGEN 7
01300 VANDA

Henkilötunnus tai syntymäaika Personbeteckning eller födelsetid
010180-123X

Nykyinen osoite Nuvarande adress

Vaalilomake nro 5 Vajblankett nr 5

Vaaliviranomainen täyttää Fylls i av valmyndigheten

Todistan, että äänestys on tapahtunut vaalilaissa säädetyin tavoin.
Jag intygar, att röstningen försiggått på det sätt som stadgas i vallagen.

Aika ja paikka Tid och ort
/ 202

Vaalitoimitsijan/Vaalitoimikunnan puheenjohtajan allekirjoitus
Valförrättarens/Valbestyrelsens ordförandes underskrift

Tuula Roos

Änästjå täyttää Fylls i av väljaren

Olen itse vaalisalaisuuden säilyttäen täyttänyt äänestyslipun ja sulkenut sen
leimattuna vaalikuoreen.
Jag har själv med bevarande av valhemligheten ifyllt röstsedeln och inneslutit den
avstämplad i valkuvertet.

Änästjän allekirjoitus Väljarens underskrift

Sven Olsson

Följebrevsblankett (utan kvitteringsanteckning)

LÄHETEKIRJE FÖLJEBREV	
Änästaja Vällare Holm Göran	Vastaanottaja Mottagare Centralvalnämnden i Borgå stad PB 23 06100 Borgå
Henkilötunnus tai syntymäaika Personbeteckning eller födelsetid 071249-127H Nykyinen osoite Nuvarande adress Fabriksgatan 7 A 8 06100 Borgå	
Vaalilomake nro 5 Vällankett nro 5 Vaaliviranomainen täyttää Fylls i av valmyndigheten Todistan, että äänestys on tapahtunut vaalilaissa säädetyn tavoin. Jag intygar, att röstningen försiggått på det sätt som stadgas i vallagen. Aika ja paikka Tid och ort 18 / 1 2024 Borgå bibliotek Vaalitoimitsijan/Vaalitoimikunnan puheenjohtajan allekirjoitus Valförrättarens/Valbestyrelsens ordförandes underskrift Kerstin Blom	Äänestäjä täyttää Fylls i av väljaren Olen itse vaalisalaisuuden säilyttän täyttänyt äänestyslipun ja sulkenut sen leimattuna vaalikuoren. Jag har själv med bevarande av valhemligheten ifyllt röstsedeln och inneslutit den avstämplad i valkuvertet. Äänestäjän allekirjoitus Vällarens underskrift Göran Holm

BILAGA 3: Meddelandekort

Avsändare
Myndigheten för digitalisering och
befolkningsdata
Fågelvikensgränden 2 D
00530 HELSINGFORS tfn. 0295 536 220
FINLAND

Mottagare
Röstanden
Inga-Lill
Norra Järnvägsgatan 28 A 36
00160 HELSINGFORS
FINLAND

Kommun, röstningsområde och vallokal på valdagen

Helsingfors
5A Rödbergen A
Invånarhuset Betania i Rödbergen
Styrångsgatan 13

Röstningstid på valdagen

Det första valet **Det andra**
28.1.2024 kl. 9.00 - 20.00 11.2.2024 kl. 9.00 - 20.00

Informationskälla: Befolkningsdatasystemet den 8 december 2023

Meddelande om rösträtt i
presidentvalet

Republikens president utses genom direkt val, som vid behov förrättas i två omgångar. Du har rösträtt vid presidentvalet 2024. Om ingen av kandidaterna får fler än hälften av rösterna vid det val som förrättas söndagen den 28 januari 2024, förrättas ett nytt val (det andra valet) den 11 februari 2024 mellan de två kandidater som fått flest röster. Eftersom det eventuellt blir två val, har du fått två identiska meddelanden om rösträtt, ett för vardera val.

Du ska styrka din identitet när du röstar.

Perioden för förhandsröstning.
Vissa förhandsröstningsställen kan vara öppna en kortare period.

Det första valet: I Finland 17 – 23.1.2024 och
utomlands 17 – 20.1.2024

Det andra valet: I Finland 31.1 – 6.2.2024 och
utomlands 31.1 – 3.2.2024

De allmänna förhandsröstningsställena och deras öppettider

www.valfinland.fi och bilagan till denna
meddelanden

Var och hur kan du rösta?

Du kan rösta **antingen på valdagen** i den vallokal som anges i detta meddelande **eller under förhandsröstningen** på vilket allmänt förhandsröstningsställe som helst i Finland eller utomlands. Under vissa förutsättningar kan du rösta på en anstalt eller hemma eller per brev från utlandet. Närmare röstningsanvisningar finns i detta meddelande om rösträtt. De allmänna förhandsröstningsställena i din valkrets anges i bilagan till detta meddelande. Samtliga allmänna förhandsröstningsställen hittar du på webbplatsen **www.valfinland.fi**. Information om förhandsröstningsställena får du också genom att ringa det avgiftsfria valtjänstnumret 0800 9 4771.

Förhandsröstning på anstalt eller hemma

Om du får vård, är intagen eller fullgör beväringstjänst vid en anstalt, kan du förhandsrösta på anstalten i fråga. Om din rörelse- eller funktionsförmåga är så begränsad att du inte utan oskäligen svårigheter kan ta dig till ett röstningsställe, kan du på vissa villkor rösta på förhand hemma. Om du är närståendevärdare till och bor i samma hushåll som en person som har rätt att rösta hemma, kan även du på vissa villkor få rösta hemma. **Anmäl dig till hemmaröstning senast tisdagen den 16 januari 2024 (vid ett eventuellt andra val senast tisdagen den 30 januari 2024) före klockan 16 genom att kontakta centralvalnämnden i din hemkommun** (kontaktnppgifter på baksidan) skriftligen eller per telefon. Om du har anmält dig till hemmaröstning i det första valet, behöver du inte anmäla dig separat till hemmaröstning i det eventuella andra valet. Närmare anvisningar om hemmaröstning: **www.vaalit.fi/sv/att-rosta-hemma**.

Vad ska man ta med sig när man ska rösta?

Enligt vallagen (714/1998) är väljaren skyldig att styrka sin identitet för valfunktionären. Därför ska du ta med dig ett intyg över din identitet. Om du inte har något intyg över din identitet kan du för röstningen få ett temporärt identitetskort avgiftsfritt hos polisen. För att ansöka om ett temporärt identitetskort behöver du två passfoton.

Vem kan du rösta på?

Vid presidentvalet kan du rösta på vilken som helst av de kandidater som är upptagna i kandidatförteckningen, oberoende av var du bor. Kandidatförteckningen finns på röstningsställena och på webbplatsen **www.valfinland.fi**.

Brevröstning

Du kan rösta per brev från utlandet, om du bor eller vistas utomlands under hela förhandsröstningsperioden och på valdagen och därmed inte har möjlighet att rösta i Finland och du inte kan eller vill rösta på ett allmänt förhandsröstningsställe utomlands. För att kunna rösta per brev måste du via justitieministeriets beställningstjänst beställa brev-röstningshandlingarna till valfri adress utomlands. Den skriftliga beställningen ska lämnas in med en blankett som fastställs av ministeriet. Blanketten och anvisningar om hur du gör beställningen finns på webbsidan **www.vaalit.fi/sv/brevrostring**. Du får brev-röstningshandlingarna för det eventuella andra valet i samma försändelse.

Mer information om röstning:

www.valfinland.fi
Information även på andra språk.
Information also in other languages

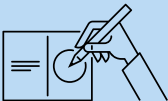
0800 9 4771
Justitieministeriets avgiftsfria
servicenummer

**Centralvalnämnden
i din hemkommun**
Kontaktuppgifter på baksidan

**Myndigheten för digitalisering
och befolkningsdata eller Statens
ämbetsverk på Åland (rösträtt)**
Kontaktinformation på framsidan

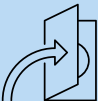
Så här röstar du på röstningsstället

1

Enligt vallagen ska väljaren anteckna numret på sin kandidat på röstsedeln så tydligt att det inte kan uppstå tvivel om vilken kandidat som avses. Siffermallar finns nedan. Skriv inget annat på röstsedeln.

2

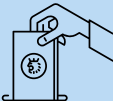
Vik ihop röstsedeln med numret på insidan, så att numret inte syns utåt.

3

Ta den hopvikta röstsedeln till valfunktionären, som stämplar din röstsedel.

4

Lägg den stämplade röstsedeln i valurnan eller, om du röstar på förhand, lägg röstsedeln i det bruna valkuvertet och underteckna följbrevet enligt valfunktionärens anvisningar.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Om du själv har svårt att skriva numret på röstsedeln, får du ta med dig någon som hjälper dig eller be en valfunktionär hjälpa dig.

Följbrevet för förhandsröstningen

01 Helsingfors valkrets

Fylls i på förhandsröstningsstället enbart om detta meddelande används som följbrev.

Väljaren
Röstanden
Inga-Lill
Norra Järnväggsgatan 28 A 36
00160 HELSINGFORS
FINLAND

Valmyndigheten
091 5A tfn. (09) 3101 3344
Helsingfors stads centralvalnämnd,
Kajsaniemigatan 3 B 16, 3. våningen
00100 HELSINGFORS
FINLAND

Valfunktionären vid förhandsröstningen fyller i

Jag intygar att förhandsröstningen har gått till på det sätt som bestäms i vallagen.

Datum	Förhandsröstningsställets namn eller vid anstaltsröstning kommunens namn
18/11 2024	Helsingfors, Gamlas bibliotek
Valfunktionärens underskrift	
Stina Holm	

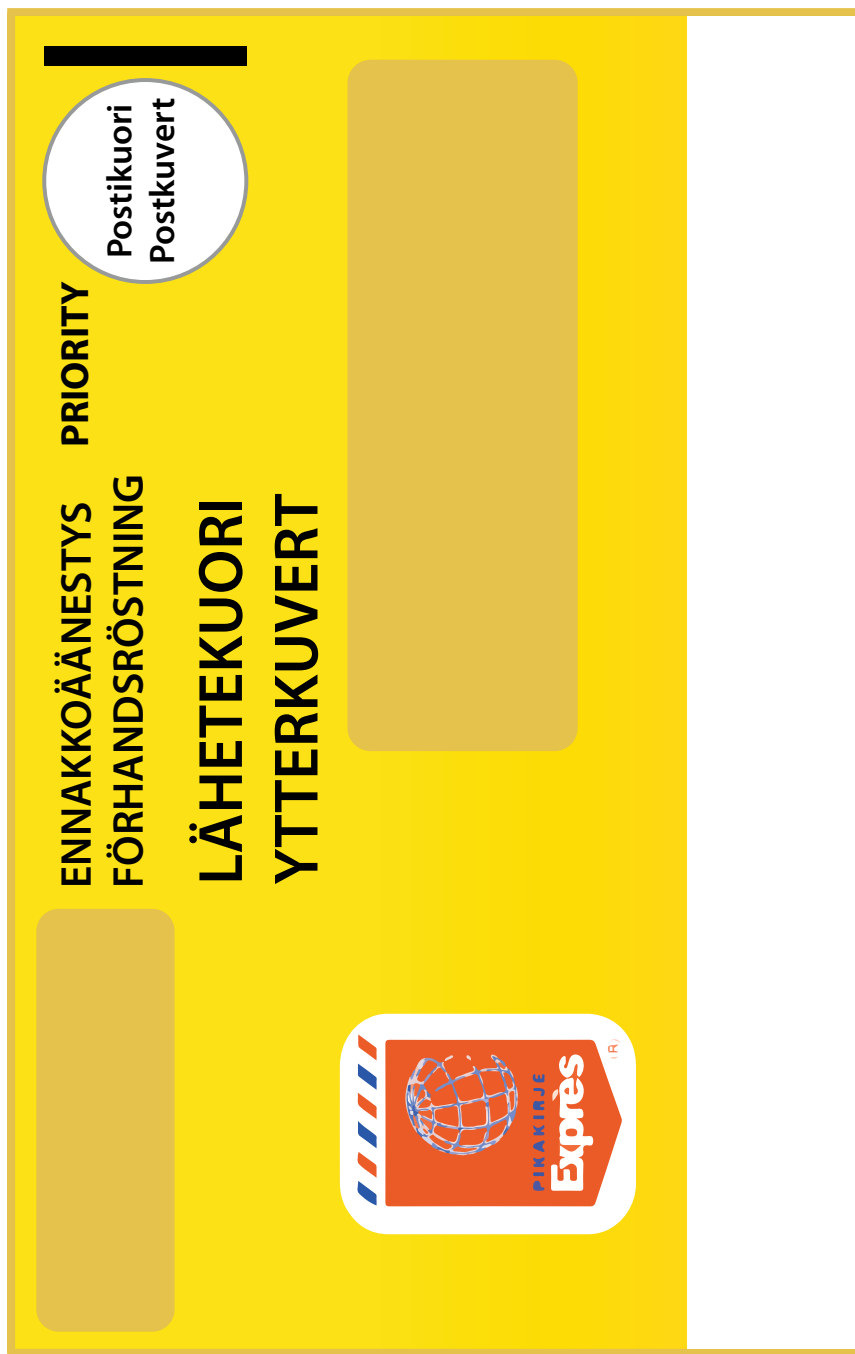
Väljaren fyller i

Jag har själv med bevarande av valhemligheten fyllt i röstsedeln och inneslutit den avstämplad i valkuvertet.

Personbeteckning eller födelsedatum
120345-1234
Väljarens underskrift
Inga-Lill Röstanden

**VAALIKUORI
VALKUVERT**

Luettelo ennakolta äänestäneistä Förteckning över dem som röstat på förhand

Äänestäneiden lukumäärä	5
Antalet röstande	
joista miehiä	2
varav män	

Vaalilomake nro 7
Valblankett nr 7

VAALITOIMITSIJA TAI VAALITOIMIKUNTA TÄYTTÄÄ – IFYLLS AV VALFÖRRÄTTAREN ELLER VALBESTYRELSEN

Huomautuksia Anmärkningar Äänestäjien itse valitsemat avustajat Biträden som utsetts av de röstande	Alla övriga röstningar (och röstande)
	har antecknats i rösträttsregistret

VAALITOIMIKUNTA TÄYTTÄÄ – IFYLLS AV VALBESTYRELSEN

Ennakkooäänestyspäivät ja kellonajat Dagar och klockslag för förhandsröstningen	
Vaalitoimikunnan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja jäsen Valbestyrelsens ordförande, viceordförande och medlem	
Varajäsenet Suppleanter	
Allekirjoitukset Underskrift	☐ Luettu ja tarkastettu Uppläst och justerat Vaalitoimikunnan puheenjohtaja Valbestyrelsens ordförande
	Vaalitoimikunnan jäsen Valbestyrelsemedlem

BILAGA 7: Blankett för kvitteringslista över ytterkuvert

KVITTERINGSLISTA AV YTTERKUVERT

Kvitteringslista över förhandsröstningens ytterkuvert som lämnats till postens transport

Avsändare

Malax (kommunen/staden)

Valförrättare i förhandsröstningen

☒

Valbestyrrelse

☐

Centralvalnämnden

☐

Utrikesministeriet

☐

Posten som tar emot försändelserna:

namnet: 66100 | Malax
Postnummer Postkontor

Inlämningsdag

Ytterkuvertens antal

Postens kvittering Datering

17/1/-24	3 st	Stina Holm 17.1.2024
18/1/-24	4 st	Stina Holm 18.1.2024
19/1/-24	3 st	Stina Holm 19.1.2024
/ /	st	
/ /	st	
/ /	st	
/ /	st	
/ /	st	

Avsändaren antecknar dagligen på denna lista antalet ytterkuvert. Posten kvitterar försändelserna mottagna (namn och datum eller datumstämpel). Kuverten har portobeteckningen "postkuvert", så brevårsändelseförteckningen behöver inte användas.

Käännä

OHJE ÄÄNESTÄJÄLLE

Kirjoittakaa äänestyslipussa olevaan ympyrään ehdokkaanne numero, ei mitään muuta!

Numeroesimerkit:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Jos äänestyslippunne menee pilalle väärän tai sotkuisen merkinnän takia, voitte pyytää vaalivirkailijalta uuden äänestyslipun. Pilalle mennyt äänestyslippu revitään vaalivirkailijan nähdessä.

Oikeusministeriö

INSTRUKTIONER TILL VÄLJAREN

Skriv i cirkeln på röstsedeln numret på Er kandidat, inget annat!

Siffermallar:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Om Er röstsedel förstörs på grund av felaktig eller suddig anteckning, kan Ni få en ny röstsedel av valfunktionären. Den förstörda röstsedeln ska rivas i valfunktionärens närvaro.

Justitieministeriet

Checklista för röstningsställets tillgänglighet

01/2021

1. Ankomsten till röstningsstället

- Ligger röstningsstället invid goda trafikförbindelser och finns det en hållplats för kollektivtrafiken nära röstningsstället?
- Finns det nära entrén ett ställe där skjuttrafiken (bl.a. invataxi) kan stanna?
- Finns det handikapparkeringsplatser (3,6 m bred och 5 m lång) i närheten av röstningsstället?
- Är gångvägen som leder till entrén guidad?
- Är gångvägen som leder till entrén lätt att upptäcka och har en jämn, fast och halkfri yta?
- Är gångvägens lutningar högst 5 % (1:20).

2. Entrén

- Har tillgängliga gångvägar på röstningsstället tydliga och lättlästa skyltar?
- Har passagera bredvid trappan en ramp med en lutning på högst 8 % och bredden minst 900 mm.
- Har trappor och ramper ledstänger på vardera sidor.
- Finns det framför ytterdörren en avsats på minst 1500 mm x 1500 mm?
- Finns det på den sida där ytterdörren öppnas minst 400 mm fritt utrymme, som den som använder rullstol behöver för att öppna dörren?
- Är dörröppningens bredd minst 850 mm och tröskelns höjd högst 20 mm?
- Öppnar sig dörren automatiskt eller är den annars lätt att öppna (den kraft som behövs för att öppna dörren får vara högst 10 N dvs. 1 kg)?
- Har vindfångets matta eller golvtrall högst 5 mm x 30 mm glipor och orsakar mattan inte en nivåskillnad som är högst 20 mm?
- Är vindfånget minst 1500 mm x 1500 mm, om båda dörrar öppnas utåt från vindfånget?
- Är vindfånget minst 1500 mm bred och 2300 djup, om en av dörrarna öppnas inåt vindfånget?

3. Röstningsstället

- Finns det på röstningsstället minst ett röstningsbås där man kan fylla i röstsedeln sittande? Finns under röstningsbåsets bord (höjden 750–800 mm) ett benutrymme (bredd minst 800 mm, djup minst 600 mm och höjd minst 670 mm)? Eller finns det på röstningsstället höjjusterbara bord?
- Är belysningen i röstningsbåsen bländfri och tillräcklig? (500–750 lux på bordsytan)
- Finns det sittplatser på röstningsstället så att väljarna vid behov kan vila?
- Finns det på förhandsröstningsstället och röstningsstället på valdagen en person som utsetts till valbiträde?
- Om det bland valfunktionärerna finns personer som använder hjälpmedel, ska det finnas toaletterum, som är lämpliga för användare av rullstol.

PRESIDENTVAL 1:A VALET

28 januari 2024

Förhandsröstning:

I Finland 17–23.1.2024

Utomlands 17–20.1.2024

PRESIDENTVAL 2:A VALET

11 februari 2024

Förhandsröstning:

I Finland 31.1–6.2.2024

Utomlands 31.1–3.2.2024

EUROPAPARLAMENTSVAL

9 juni 2024

Förhandsröstning:

I Finland 29.5–4.6.2024

Utomlands 29.5–1.6.2024

OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET